

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

§ 12 Miljøgodkendelse af svinebruget

Jørgen Krøjgaard
Fastrupvej 41
7400 Herning

Afgørelsesdato: 12. maj 2014
Sags nr.: 09.17.00-P19-70-13

Registreringsblad

Dato for godkendelse:	12. maj 2014
CVR-nr.	20267240
CHR nr.	92374
Ejendomsnummer	6570095176
Adresse	Fastrupvej 41 7400 Herning
Matr. nr. (ejerlav)	1c Okkels, Rind
Ansøgers navn og adresse	Jørgen Krøjgaard Knudmosevej 43 7400 Herning Jorgen.kroigaard@dlgnet.dk
Konsulent	SvinerådgivningDanmark Birk Centerpark 24 7400 Herning Heidi Birch Wentzlau hbw@srdk.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Peter Lindhard Birch
Kvalitetssikring	Louise Lindegaard Weinreich

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	6
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	7
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ FASTRUPVEJ 41, 7400 HERNING	9
DRIFT OG INDRETNING	9
ÅRSPRODUKTION	9
FODER	10
VASKEPLADS OG AFLEDNING AF VASKEVAND	10
GYLLEHÅNDTERING	10
UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER	10
SKADEDYR	11
LUGT	11
STØJ	11
UDARBEJDELSE AF HANDLEPLANER VED UFORUDSETE GENER	11
UDBRINGNINGSAREALER	11
EGENKONTROLVILKÅR	12
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	14
UNDERSØGTE ALTERNATIVER	14
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	14
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	14
AFTALEAREALER	14
VURDERINGSGRUNDLAG	15
REDEGØRELSE OM IKKE-SAMDRIFT	15
BIAKTIVITETER	15
EJENDOMMENS BELIGGENHED IFT. OMGIVELSERNE	16
NABOFORHOLD	17
PÅVIRKNING AF JORD	20
PÅVIRKNING AF GRUNDVAND	23
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	23
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-VANDOMRÅDER	26
NITRATPÅVIRKNING AF RINGKØBING FJORD	27
NITRATPÅVIRKNING AF NISSUM FJORD	27
FOSFORPÅVIRKNINGEN AF RINGKØBING FJORD	33
FOSFORPÅVIRKNINGEN AF NISSUM FJORD	34
PÅVIRKNING AF NATUR	36
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.	39
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ	41
GENNEMGANG AF BAT FOR FASTRUPVEJ 41, 7400 HERNING	43
BAT – MANAGEMENT	44
BAT – FODER	46
BAT – STALDINDRETNING	47
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI	47
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	49
BAT – UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING	50
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	52
SAMLET VURDERING AF BAT	54
OVERSIGT OVER BILAG	55

Indledning

Ikke-teknisk resumé

Jørgen Krøjgaard, Knudmosevej 43, 7400 Herning, har søgt Herning Kommune om en § 12 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009 af husdyrbruget, Fastrupvej 41, 7400 Herning vedrørende CHR nr. 92374 og CVR nr. 20267240.

Ejendommen er ikke tidligere miljøgodkendt efter husdyrbrugslovens §12, men har indtil overdragelsen pr. 15. april 2013 været drevet som én af 3 adresser omfattet af en godkendelse efter kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven¹. Herning Kommune har den 29. januar 1992 miljøgodkendt Avlscentret Kollund A/S på henholdsvis Okkelsvej 21, Fastrupvej 41 og Stokkildhovedvej 43, 7400 Herning. Godkendelsen blev meddelt efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 og godkendte en årlig produktion på Fastrupvej 41 med årssøer m. smågrise og slagtesvin svarende til 190,58 DE. Produktionstilladelsen på Fastrupvej 41 er den 25. juli 2012 (§ 17 afgørelse om ikke-godkendelsespligtig skift i dyretyper) ændret til smågrise og slagtesvin svarende til 182,14 DE.

Der søges om udvidelse fra 182,14 DE i svin til 292,78 DE i svin. Antallet af smågrise (20,5 – 32 kg) reduceres fra 6.050 stk. (14,08 DE) til fremadrettet at være en ejendom uden smågrise. Antallet af slagtesvin (32 – 107 kg) udvides fra 6.050 stk. (168,06 DE) til 10.000 stk. (32-110 kg), svarende til 292,78 DE. Besætningsudvidelsen foretages alene i eksisterende bygninger. I forbindelse med udvidelsen ønsker ansøger at nedrive 3 ældre bygninger omkring gårdspladsen.

Ansøger Jørgen Krøjgaard ejer også Knudmosevej 43, 7400 Herning, hvor der er givet en § 12 miljøgodkendelse i 2008, men alle udbringningsarealer vurderes samlet i denne ansøgning. Dermed omfatter denne miljøgodkendelse 320,37 ha ejede/forpagtede arealer, som tilføres husdyrgødning (kvæg og svin) fra begge ejendomme til det samlede areal.

Ejendommen er beliggende i det åbne land cirka 2,0 km NV for Kølkær der er nærmeste byzone. Den nærmeste beboelse uden landbrugspligt, Okkelsvej 12, 7400 Herning ligger ca. 160 m V for ejendommens bygningsmasse.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Fastrupvej 41, 7400 Herning med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en § 12 miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2022.

¹ Miljøbeskyttelsesloven nr. 879 af 26/06/2010 med efterfølgende ændringer

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Tidligere kapitel 5 miljøgodkendelse af 29. januar 1992
- § 17 Afgørelse om ikke-godkendelsespligtig skift i dyretyper af 25. juli 2012
- Ansøgning nr. 52892 version 6, af 10. marts 2014.
- Udtalelse fra Naturteamet i Herning Kommune
- Supplerende oplysninger frem til 10-03-2014

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven² med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug³, Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug⁵ version 2.0.

Ejendommen er omfattet af § 12, da ejendommen udvides til mere end 250 DE. Derfor skal ansøgningen i henhold til Husdyrlovens § 55 offentliggøres, så offentligheden får lejlighed til at se ansøgningen og udtale sig herom. Ansøgningsmaterialet er offentliggjort den 14. januar 2014 på Herning Kommunes hjemmeside.

Miljøgodkendelsen har været i høring fra 28-03-2014 til 09-05-2014.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering af EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, som angivet nedenfor.

§ 12, stk. 1, nr. 1-3

- 1) 270 dyreenheder, hvis mindst 90 pct. af dyreenhederne stammer fra årssøer med tilhørende smågrise indtil 30 kg, eller 750 stipladser til søer,
- 2) 210 dyreenheder, hvis der er tale om slagtesvin (over 30 kg), eller 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) 100 dyreenheder, hvis der er tale om slagtekyllinger, 230 dyreenheder, hvis der er tale om æglæggende høns, eller 40.000 stipladser til fjerkræ.

Da denne miljøgodkendelse omhandler et svinebrug, som går ind under § 12 stk. 1, nr. 1-3 i husdyrloven, er svinebedriften omfattet af IE-Direktivet. Derfor skal Herning Kommune mindst en gang årligt vurdere hvorvidt husdyrbrugets emissionsniveauer ligger under eller er lig med de emissionsniveauer, der er forbundet med den bedste tilgængelige teknik i BAT-konklusionerne.

Der er ligeledes krav om at driftsherren skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved oplysninger om IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordbeskyttelsesloven § 38k⁶.

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009 med efterfølgende rettelse

³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 08/11/2013 med efterfølgende rettelse

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 915 af 27. juni 2013 med efterfølgende rettelse

⁵ <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

⁶ Lov om forurennet jord (jordforureningsloven) nr. 370 af 2. juni 1999

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Fastrupvej 41, 7400 Herning. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009.

Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Offentliggørelser og høringer" og "Landbrug" den 12. maj 2014. Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. De, der kan klage, er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

Klagen skal rettes til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV. Dog skal klagen sendes skriftligt til Herning Kommune, Miljø og Klima, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning eller på e-mail: landbrugsgruppen@herning.dk. Herefter videresendes klagen med tilhørende bilag til Natur- og Miljøklagenævnet. Herning Kommune skal have klagen senest den 10. juni 2014 indenfor rådhusets åbningstid.

For at få behandlet en klage, koster det et gebyr på 500 kr., som skal betales til Natur- og Miljøklagenævnet. Se vejledning om klagegebyr og procedurer omkring dette på: <http://www.nmkn.dk/Vejledninger/Klagegebyr/>

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1. Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Peter Lindhard Birch
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

- Ansøger Jørgen Krøjgaard, Knudmosevej 43, 7400 Herning
- Ejere af forpagtningsaftaler:
 - Niels Henrik Thormann, Haugevej 2, 7400 Herning
 - Herning Kommune, Torvet, 7400 Herning
 - Lundgaard I/S, Lundvej 28, 7400 Herning
 - Erik Baden, Knudmosevej 36, 7400 Herning
 - Karsten Thygesen, Gunderupvej 17, 7400 Herning
 - Birgit Kallesen, Kiderisvej 10, 7400 Herning
 - Torben Kvist, Engblommevej 20, 7400 Herning
 - Betty Kathrine Pedersen, Knudmosevej 25, 7400 Herning
- SvinerådgivningDanmark, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, konsulent Heidi Birch Wentzlau, E-mail: hbw@srdk.dk
- Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring. Konsekvensområde = 772 meter.
 - Jette Hviid, Okkelsvej 10, 7400 Herning
 - Helle Becher, Okkelsvej 12, 7400 Herning
 - Torben Huusfeldt Hansen, Okkelsvej 16, 7400 Herning
 - Gunnar Vestergaard, Okkelsvej 21, 7400 Herning
 - Lars Holger Reeckmann Andersen, Kølkærvej 50, 7400 Herning
 - Lars Christian Kjær, Kølkærvej 62, 7400 Herning
 - Bente Joensen, Åvænget 1, 7330 Brande

Herning Vand A/S, Ålykkevej 5, 7400 Herning. E-mail: info@herningvand.dk

Studsgård Biogasanlæg, Ørneborgvej 11, Studsgård, 7400 Herning. E-mail: info@egjylland.dk

Nedenstående er orienteret om meddelelse af miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ansøger Jørgen Krøjgaard, Knudmosevej 43, 7400 Herning
- Ejere af forpagtningsaftaler:
 - Niels Henrik Thormann, Haugevej 2, 7400 Herning
 - Herning Kommune, Torvet, 7400 Herning
 - Lundgaard I/S, Lundvej 28, 7400 Herning
 - Erik Baden, Knudmosevej 36, 7400 Herning
 - Karsten Thygesen, Gunderupvej 17, 7400 Herning
 - Birgit Kallesen, Kiderisvej 10, 7400 Herning
 - Torben Kvist, Engblommevej 20, 7400 Herning
 - Karl Pedersen, Knudmosevej 25, 7400 Herning
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V. E-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalafd. E-mail: lp@sportsfiskerforbundet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Svinerådgivning Danmark, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, konsulent Heidi Birch Wentzlau, E-mail: hbw@sr.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Studsgård Biogasanlæg, Ørneborgvej 11, Studsgård, 7400 Herning. E-mail: info@egjylland.dk

Vilkår for husdyrproduktion på Fastrupvej 41, 7400 Herning

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når dyreholdet overskrider nudriften 6.050 stk. smågrise (20,5-32 kg) og 6.050 stk. slagtesvin (32-107 kg). Den del af miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden to år efter at miljøgodkendelsen er meddelt bortfalder.
2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne

Ansøger ejer også Knudmosevej 43, 7400 Herning, hvor der er givet en § 12 miljøgodkendelse i 2008, men alle udbringningsarealer vurderes samlet i denne ansøgning.

Som følge af vilkår 1 bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er iværksat, der skal som minimum foreligge en underskrevet kontrakt med en entreprenør eller lignende. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil miljøgodkendelsen blive anset for bortfaldet.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejeren af ejendommen, Fastrupvej 41, 7400 Herning.

Årsproduktion

4. Tilladt årsproduktion:
10.000 stk. slagtesvin (32 – 107 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
1.1.2 Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	10.000	32-110	292,78	2.501

Nedgang i slagtevægten må ikke konverteres til flere dyr. Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

Antallet af dyr angiver den tilladte produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse⁷.

⁷ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 915 af 27. juni 2013 med efterfølgende ændringer

Foder

Slagtesvin

- Den totale mængde P ab dyr pr. år må maksimum være 5.980 kg P pr. år.
- I stedet for foderkorrektion på fosfor, kan husdyrgødningen alternativt leveres til et biogasanlæg med separation. For at kunne tage brug af den løsning, må produktionen ikke overskride 182,14 DE, før der foreligger en underskrevet kontrakt med biogasselskab.

Når ændringer i produktionseffektivitet og/eller fodersammensætning anvendes som virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget eller tilførslen af N og P til markerne, fastsættes vilkår som et krav til maksimalt N og P ab dyr. Vilkåret gælder for samtlige dyr af den pågældende dyretype på husdyrbruget. Se beregningerne og formlerne i afsnittet omkring BAT-foder.

Vaskeplads og afledning af vaskevand

- Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en støbt plads med fast bund, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.

Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder eller på godkendt udbringningsareal. Brug af vaskeplads skal ske som beskrevet i Herning Kommunes samlede vurdering. Udbringning skal ske jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

Gyllehåndtering

- Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
- Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.
- Pumpning af gylle fra stalde til gyllebeholder skal ske indenfor tidsrummet klokken 07.00 til 17.00.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Overpumpningen af gylle skal foregå under opsyn.

Uheld og driftsforstyrrelser

- Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog, der forstås af de ansatte. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Det er Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er BAT og derudover vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld.

Tankning af diesel- og fyringsolie

- Tankning af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Skadedyr

13. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.). I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles der vilkår til dette.

Lugt

14. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene.

Støj

15. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden⁸ inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

Udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

16. Hvis Herning Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Herning Kommune.
17. Udgiften til målingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Udbringningsarealer

18. Udbringningsarealet må tilføres husdyrgødning svarende til 1,51 DE/ha, svarende til 47.416 kg N og 9.400 kg P.
19. Udbringningsarealerne skal dyrkes med et K2 sædskifte, der danner grundlag for beregningerne.
20. Der skal på husdyrbrugets udbringningsarealer være mindst 4 % ekstra efterafgrøder, udover Plantedirektoratets til enhver tid gældende krav. De 4 % ekstra efterafgrøder kan **ikke** erstattes af opsparede efterafgrøder.
21. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.
22. Krav om ekstra efterafgrøder skal fremgå af gødningsregnskabet punkt 119.

⁸ Midlingstiden er gennemsnitlig stør over tid kombineret med middelværdien over tid.

23. Der må ikke modtages anden organisk gødning

Der er stillet vilkår om ekstra efterafgrøder udover de til enhver tid gældende krav om efterafgrøder. Formålet med de ekstra efterafgrøder er kontinuerligt at beskytte grundvandet mod udvaskning. Derfor må de ekstra efterafgrøder ikke erstattes af opsparede efterafgrøder.

Overholdelse af beskyttelsesniveauerne er under den forudsætning, at de standardsædskifter og gødningstiltag, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af fosfor- og kvælstofbelastningen fra husdyrbruget, overholdes. For at sikre at dette er overholdt, er der stillet vilkår til dokumentation af sædskifte og gødningsplaner på alle ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Ændring af udbringningsarealer: Såfremt der sker ændringer med hensyn til udbringningsarealernes omfang og placering i forhold til det, der indgår i miljøgodkendelsen – jf. bilag og kortbilag - skal dette anmeldes til Herning Kommune efter bestemmelserne i §§ 25-26 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunen skal derefter vurdere om udbringning af husdyrgødning på de anmeldte arealer kan påvirke miljøet væsentligt – jf. § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Nye arealer kan erstatte arealer i den allerede meddelte miljøgodkendelse, hvis disse som minimum dækker samme areal og ikke er mere sårbare. Der skal i den forbindelse skelnes mellem ejendommens arealer (ejede og forpagtede arealer) og arealer, hvor der indgås aftale om overførsel af husdyrgødning (aftalearealer), idet nye arealer kun kan erstatte arealer inden for tilsvarende kategori. Kommunens vurdering af sårbarheden af de anmeldte arealer foretages som udgangspunkt ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, som er gældende på anmeldelsestidspunktet.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august via IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk eller tilsvarende system. Kommunen skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der ønskes udskiftet. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Kommunen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Udskiftning til arealer, som er mere sårbare end allerede godkendte arealer, kan kun ske efter forudgående godkendelse efter § 11, § 12 eller § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Egenkontrollvilkår

24. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:

- Ejerskifte af virksomhed
- Indstilling af driften for en længere periode

25. Fosfor i slagtesvinefoder

- a. Der skal føres en logbog, der skal indeholde følgende oplysninger:
 - vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
 - foderforbrug
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i de enkelte foderblandinger.
- b) I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab til Plantedirektoratet skal den driftsansvarlige foretage en beregning af det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv på årsbasis. Beregningen af det gennemsnitlige indhold af fosfor skal ske på grundlag af det faktiske, registrerede forbrug af de enkelte blandinger eller på grundlag af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres.
- c) Logbogens oplysninger, indlægssedler, blandeforskrifter og årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv skal opbevares på husdyrbruget til næste samlede tilsyn og forevises på Herning Kommunes forlangende.

Affald

Ejendommen skal overholde Herning Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen⁹.

Farligt affald skal i henhold til Herning Kommunes erhvervsregulativ¹⁰ bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på www.herning.dk under erhverv/ erhvervsaffald.

I henhold til Affaldsbekendtgørelsen¹¹, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Dog må der ikke bortskaffes mere en 25 kg eller 25 l farligt affald af gangen.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det.

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herning, Aulum, Vildbjerg, Kibæk og Sdr. Felding udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som fx spildolie (i max 25 l emballage), oliefiltere, akkumulatører, spraydåser, malingsrester, tomme oliedunke og kemikalierester (pesticidaffald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, fx Østdeponi
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrøthandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører. Der kan findes link til Miljøstyrelsens liste på www.herning.dk/virksomheder

Registrering af affaldsproduktionen betragtes som BAT. Ejeren får derved mulighed for at skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

⁹ Affaldsbekendtgørelse nr. 1309 af 18. dec. 2012 med efterfølgende ændringer

¹⁰ Bilag 1-1 i Regulativ for erhvervsaffald udstedt 1. juli 2010

¹¹ § 40 stk. 5 i Affaldsbekendtgørelse nr. 1309 af 18. dec. 2012

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger, udtalelse fra Herning Kommunes Naturteam samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Undersøgte alternativer

Forudsætningerne for den ansøgte udvidelse på den ny tilkøbte ejendom, er at skabe en rentabel produktion på ejendommen. Grundlaget herfor er skabt gennem udvidelse af udbringningsarealer i form af fælles markdrift med ansøgers anden ejendom på Knudmosevej 43, således at udbringningsarealet er på i alt 320,4 ha. Det har givet mulighed for at udbygge produktionen på ejendommen efter overtagelsen. En rentabel produktion anses ikke for realistisk uden udvidelse af dyreholdet. 0-alternativet er således ikke et reelt alternativ.

Alternativt kunne man have satset på udvidelse på en anden ejendom. Men dette vurderes ikke at være realistisk bl.a. pga. ekstra transportarbejde samt en langt mere besværlig daglig drift. Alternativet anses derfor ikke at være et realistisk alternativ. Således er dette ikke undersøgt nærmere. Det bemærkes hertil, at den ansøgte udvidelse vurderes at ske på en gunstig lokalitet i forhold til naboermv., hvilket ikke umiddelbart vil være tilfældet ved udvidelse på en tilkøbt anden ejendom.

Herning Kommune vurderer, at de nødvendige alternativer er taget i betragtning og vurderer ikke det beskrevne alternativ som værende bedre end det ansøgte projekt.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring i 6 uger fra den 28-03-2014 til 09-05-2014. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen og udbringningsarealerne er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Aftalearealer

Ansøger ejer eller forpagter selv alle udbringningsarealer, hvorfor der ikke er aftalearealer i det ansøgte projekt.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 – 2024/Naturplaner
- Regionsplan 2005 Ringkøbing Amt

Redegørelse om ikke-samdrift

Udover Fastrupvej 41, ejer ansøger ligeledes ejendommen på Knudmosevej 43, som i 2008 fik en § 12 miljøgodkendelse. Denne ejendom drives under samme CVR nr., men med separat CHR nr. Ejendommen Knudmose 43 er beliggende ca. 3,3 kilometer NV for Fastrupvej 41.

Herning Kommune vurderer, at de to ejendomme kan godkendes som hver sin bedrift. Der er således ikke vurderet, at det er nødvendigt at godkende de to anlæg som samdrift, da begge anlæg kan adskilles både teknisk og forureningsmæssigt. Der er endvidere tale om 2 ejendomme med hver deres produktionstype. Der er kvæg på ejendommen Knudmosevej 43.

Det vurderes på grund af den lange afstand mellem de 2 ejendomme og at der derved er forskellige nærmeste naboer til de 2 ejendomme.

Ejendommene Fastrupvej 41 og Knudmosevej 43 godkendes derfor som separate ejendomme. Husdyrgødning og afgasset biomasse tilføres på CVR nummerets 320,37 ha ejede arealer, som er indeholdt og behandlet i denne godkendelse.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Ejendommens beliggenhed ift. omgivelserne

Anlæggets beliggenhed

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i primært landbrugsområde. Produktionsanlægget ligger cirka 2,5 km NV for Kølkær by, der er nærmeste byzone. Nærmeste landsby er Nørre Kollund, der ligger cirka 2 kilometer NV for produktionsanlægget. Se bilag 3.

Der bygges ikke nye driftsbygninger i forbindelse med ejendommen.

Omkring ejendommen ligger spredt landbrugsbebyggelse og mange af markarealerne er adskilt af læhegn. Selve ejendommen er omgivet af læhegn i både nord-, vest-, sydlig retning.

For placering af staldbygninger, gyllebeholder m.m. se bilag 1.

Tabel 1, Afstandsforhold fra byggeri (målt fra nærmeste stald eller gyllebeholder)

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	Ca. 530 meter
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	Ca. 5 km
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	Ca. 590 meter
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	Ca. 75 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	> 25 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	Ca. 15 meter
7) Naboskel	30 meter	Ca. 65 meter
8) Nærmeste nabo	50 meter	Ca. 195 meter

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg fremstår som en driftmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven. Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt.

Landskabsvurdering /varetagelse af de landskabelige værdier

Landskabet er overvejende jævnt, og er præget af opdyrkede arealer, tilplantede læhegn og spredte gårde, og opleves som helhed ensartet i sit udtryk.

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde omgivet af flere mindre ejendomme. Arealerne omkring gården er udlagt til landbrugsdrift og gennemskåret af mange læhegn. Ejendommen er beliggende lige i skovkanten og dermed indenfor skovbyggelinjen, der er dog ingen byggeri forbundet med besætningsudvidelsen.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget i eksisterende byggeri ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 $OU_{E^{15}}$ pr. m^3 luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 $OU_{E^{15}}$ pr. m^3 luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Tabel 2, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Lugtgeneberegning	Beregnet geneafstand (m)	Faktisk afstand (m)
Byzone	541	2.500
Samlet bebyggelse	402	2.000
Enkelt bolig	182	230

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 723 meter. (Konsekvensområde = $1,6 * (Q)(0,6)$, hvor Q = lugtemissionen [LE/s] = 26.635,65 LE/s). Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Lugten fra de eksisterende gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk, da gyllebeholdere i stedet for er omfattet af de generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderne fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning. Da gyllebeholderne ligger nærmere end 300 meter fra nærmeste nabo og ikke er overdækket, stilles der vilkår om at fyldning af gyllebeholderne, dvs. pump-

ning af gylle fra staldende til gyllebeholderene, skal ske indenfor almindelig arbejdstid. Sæsonarbejde udenfor disse tider kan dog forekomme i koncentrerede perioder, men skal søges begrænset.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på 723 meter vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Støj

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet må det forventes at medføre mere støj, både fra dyrene og de medfølgende aktiviteter.

De væsentligste støjkloder vil være:

Støj fra ventilationsanlæg

Støj fra korntørring

Støj fra transporter

Støj fra kompressor

Støj fra stalde

Følgende tiltag mod støjkloder er vurderet til at have en positiv effekt:

- at transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer.
- at ventilationsanlægget kører mindre i aften- og nattetimer.

Når udvidelsen er foretaget, kan der forekomme mere kørsel med foder. Det vurderes at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til en ekstra støjpåvirkning af omgivelserne.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Boris Hede, der ligger cirka 25 km fra staldanlægget, mens nærmeste Ramsarområde er Ringkøbing Fjord mere end 40 km væk. Boris Hede ligger vest for staldanlægget og dermed ikke i den fremherskende vindretning, derfor vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke disse områder.

Herning Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Endvidere vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde Boris Hede og nærmeste Ramsarområde Ringkøbing Fjord på grund af afstanden og at disse områder ikke ligger i den fremherskende vindretning.

Støv

I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade og blanderum. Der vil således ikke være støvgener hos nærmeste nabo til produktionen, Okkelsvej 12. Ved udvidelsen vil produktionen af smågriseslagtesvin forøges. Foderanlæg, type og blanding vil være uændret, kun mængderne af foder, som forarbejdes, vil øges. Støvgener i forbindelse med opbevaring og tørring af korn på ejendommen, vil ligeledes være koncentreret til området omkring lageret. Støvpartiklernes størrelse og vægt taget i betragtning vil det være usandsynligt, at støv fra denne arbejdsfunktion skulle give anledning til gener i lokalområdet.

En udvidelse af dyreholdet vil oftest medføre flere transporter til og fra bedriften og dermed mere støv på grusveje. Der er en grusvej fra den offentlige vej ind til ejendommen, så ved tørt vejr kan transporter til ejendommen medføre støv på grusvejen. Endvidere vil der være støv fra ejendommen i forbindelse med indblæsning af foder og håndtering af halm. I høstsæsonen vil der periodevis være mere støv. Nærmeste nabo ligger cirka 115 meter vest for ejendommen.

Grusvejen fra den offentlige vej ligger cirka 75 meter fra nærmeste nabo. Endvidere er der læhegn mellem vejen og nærmeste nabo.

Herning Kommune vurderer ikke, at transporter til og fra husdyrbruget samt indblæsning af foder vil give væsentlige støvproblemer, på grund af udkørselsforhold fra ejendommen og placeringen af læhegn. Skulle der mod forventning opstår støvproblemer, skal ansøger udarbejde en handleplan til afhjælpning af disse.

Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr.

Fluer

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift, hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne. Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer.

Rotter

Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger, der er lavet aftale med Mortalin herom. Det tilsigtes at holde ejendommen ryddelig og fri for foderspild så tiltrækningen af og levevilkårene for rotter mindskes.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Der stilles dog krav om, at ansøger som minimum skal følge Statens Skadedyrlaboratoriums vejledning om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper. I vintermånederne er lyset i staldene tændt i 8 timer, jf. Husdyrloven.

Herning Kommune vurderer, at lyset i og udenfor staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Døde dyr

Animalsk affald opbevares under kadaverkappe (på hævet underlag) samt i (køle)container så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning af DAKA. Der afhentes døde dyr fra ejendommen som gennemsnit 40 gange pr. år. Der går maksimalt 48 timer, fra dyrene er tilmeldt DAKA til de er afhentet.

Herning Kommune vurderer, at idet selvdøde og aflivede dyr overdækkes med fast overdækning indtil afhentning, opbevares på en skyggefuld afhentningsplads hævet over jorden og afhentningsstedet ligger i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej, bliver døde dyr opbevaret forsvarligt.

Olie og kemikalier

Der er registreret en nedgravet fyringsolietank på ejendommen fra 1988 på 5.900 L med mærkeplade. Og denne er registreret i BBR. Desuden er der registreret i BBR en overjordisk fyringsolietank fra 1999 på 1.200 L, der anvendes til tankning af varmekøleapparater.

Olie- og kemikalieaffald opbevares ikke på denne ejendom. Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. opbevares i en spand, og afleveres til kommunens affaldsordning.

Medicinrester afleveres på apoteket.

På ejendommen er der to tanke til olie.

Der forefindes ikke tanke med flydende gødning eller pesticider, da markdriften varetages fra anden ejendom.

Medicin bliver opbevaret i køleskab i mandskabsrummet. Kemikalier og pesticider opbevares på anden ejendom.

Herning Kommune gør opmærksom på, at Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines af 23. marts 2010 skal overholdes. Især gøres der opmærksom på afsnittet om egenkontrol § 34 stk. 4 og stk. 6 samt afsnittet om inspektion og tæthedsprøvning af nedgravede tanke § 42.

Herning Kommune har udarbejdet en forskrift for opbevaring af olie og kemikalier.

Herning Kommune vurderer, at med ansøgers beskrivelser af opbevaring af olie og kemikalier og den eksisterende forskrift, er der taget de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening.

Transport

Ejendommen har tilkørselsforhold direkte til Okkelsvej. Trafikken ledes derfor uden om nærmeste nabo på Fastrupvej 34.

I den fremtidige produktion er antallet af transporter estimeret til ca. 569 transporter årligt. Hovedparten af transporterne udgøres af transport af gylle og korn. Antallet af transporter før udvidelsen er ikke kendt, da ejendommen netop er blevet overtaget.

Der henstilles til, at al transport skal foregå indenfor almindelig arbejdstid for at mindske gener. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Herning Kommune vurderer, at transporterne ikke vil give store væsentlige gener for naboer, da udkørselsforholdene ligger væk fra nærmeste nabo.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

På ejendommen pumpes gyllen op af gyllebeholderne via gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb.

Herning Kommune vurderer, at en gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses.

Flytning af gylle fra tank til gyllevogn

På ejendommen pumpes gyllen op af gyllebeholderne via gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb.

Udbringning af gylle

Hele ejendommens produktion af husdyrgødning afsættes til Studsgaard Biogas og der modtages afgasset biomasse retur.

Ansøger oplyser, at der ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende. Ansøger oplyser ligeledes, at der som minimum holdes 10 meter sprøjte, gødsknings- og dyrkningsfri bræmmer til vandløb og søer > 100 m² langs udbringningsarealerne.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for gyllebeholderne er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 5.428 tons (m³) jf. Konsulenterklæring, se bilag 10. Denne beregning er inklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 14,8 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Tabel 3, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gylletank 1	1983	05-10-2007	1.200	19
Gylletank 2	1992	15-03-2012	2.160	34
Gylletank 3	1997	05-10-2007	3.020	47
Gyllekanaler	-	-	306	0
Fortank	-	-	24	0
I alt			6.710	100

Tabel 4, Oversigt over samlet mængde husdyrgødning (Fastrupvej 41 + Knudmosevej 43) i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE svin, kvæg, får, geder
Svinegylle fra Fastrupvej 41	26.136,94	5978,61	292,77*
Svinegylle fra Knudmosevej 43	6015,92	1533,83	38,23
Kvæggylle fra Knudmosevej 43	20.725,81	3.165,55	213,82
Dybstrøelse fra Knudmosevej 43	3.871,53	562,63	38,23
Afsat ved græsning fra Knudmosevej 43 udenfor	-2.048,44	-299,90	-22,84**

harmoniarealet			
Tilført afgasset biomasse fra Ørneborgvej 11	41.400,00	7.866,00	414,00
Afsat svinegylle til biogas Ørneborgvej 11	-26.136,94	-5.978,61	-292,77
Afsat kvæggylle til biogas Ørneborgvej 11	-20.725,81	-3.165,55	-213,82
Afsat dybstrøelse til biogas Ørneborgvej 11	-3.871,53	-562,63	-38,23
I alt	47.415,92	9.399,83	485,27

*BAT-niveau for foderkorrektioner på Fastrupvej 41.

Herning Kommune har stillet vilkår til udbringning af kg N/ha/år og kg P/ha/år, jævnfør ovenstående oplyste mængde husdyrgødning og afgasset biomasse samt afsat husdyrgødning ved afgræsning.

Dybstrøelse/fast gødning

Ansøger ejer både Fastrupvej 41 og Knudmosevej 43. Da det samlede harmoniareal behandles i denne miljøgodkendelse er der i ansøgt drift både husdyrgødning fra Fastrupvej 41 og Knudmosevej 43. Knudmosevej 43 har en produktion af både kvæg og svin. I ansøgningskemaet er der derfor både kvæg- og svinegylle/dybstrøelse indtastet som produceret i ansøgt drift.

** I praksis er der afgræsning udenfor harmoniarealet på 22,84 DE. Husdyrgodkendelse.dk kan dog ikke håndtere afgræsning med et S4-sædskifte som reference og S4-referencen kan konsulenten ikke ændre, når der er hovedvægt på dyreenheder fra svin. Derfor har Miljøstyrelsen anvist konsulenten om den brugte fremgangsmetode. I ansøgningen skema nr. 52892 version 6 er der derfor indtastet 22,84 DE som "dybstrøelse" i produceret ansøgt drift, som reelt er afgræsning udenfor harmoniarealet, men de samme 22,84 DE er afsat som dybstrøelse for at få dem ud af beregningerne igen.

Der produceres ingen dybstrøelse på ejendommen Fastrupvej 41. Den beskrevne dybstrøelse er produceret på Knudmosevej 43, men det hele afsættes til biogasanlægget.

Herning Kommune vurderer, at gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses. Herning Kommune vurderer, at placeringen af gyllebeholderen overholder gældende afstandskrav.

Brændstof

Der er registreret en nedgravet fyringsolietank på ejendommen fra 1988 på 5.900 L med mærkeplade. Og denne er registreret i BBR. Desuden er der registreret i BBR en overjordisk fyringsolietank fra 1999 på 1.200 L, der anvendes til tankning af varmekanoner. Der benyttes ca. 6.500 liter fyringsolie til kornetørring/varmekanoner. Der opbevares ikke diesellole til maskiner på denne ejendom.

Når traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stor risiko for spild på jorden. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om, at påfyldningspladser skal være udformet, så der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Ifølge ansøger foregår tankning af brændstof på befæstet areal uden afløb.

Herning Kommune vurderer, at svinebruget med de stillede vilkår, vil være tilstrækkelige til at forhindre spild og sikre jord og grundvand mod forurening.

Påvirkning af grundvand

Grundvand

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, kan der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift. En miljøgodkendelse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.

I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer der ligger i nitratfølsomt indsatsplanområde, nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) samt nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

NFI, udpegninger

En del af arealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsområder samt i indsatsområder mht. nitrat. (se bilag 5)

Udvaskningen af kvælstof fra: mark 30-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0, 48-0, 71-0, 72-0, 73-0, 74-0, 75-0, 76-0, 77-0, 80-0, 80-1 og 81-0 falder fra til 68 mg nitrat pr. liter til 66 mg nitrat pr. liter i ansøgt drift sammenlignet med nudrift.

Udvaskningen af kvælstof fra: mark 27-1, 27-2, 27-3, 27-4, 27-5, 27-6, 28-0 og 28-1 falder fra til 66 mg nitrat pr. liter til 64 mg nitrat pr. liter i ansøgt drift sammenlignet med nudrift.

Udvaskningen af kvælstof fra: mark 96-0, 96-2 og 95-0 falder fra hhv. 54, 54 og 50 mg nitrat pr. liter til 52, 52 og 50 mg nitrat pr. liter i ansøgt drift sammenlignet med nudrift.

- Arealerne 19-0, 20-0, 22-0, 22-0, 45-0, 46-0, 72-0, 76-0, 80-0, 80-1 og 82-0 er beliggende indenfor NFI og i indvindingsoplandet til Østre Vandværk.
- Arealerne 44-0, 45-0, 46-0, 47-0, 48-0, 71-0, 72-0, 73-0, 74-0, 75-0, 80-0 og 81-0 beliggende indenfor NFI og i indvindingsoplandet til Nordre Vandværk.
- Arealerne 27-2, 27-3, 27-4, 27-5, 27-6, 77-0, 95-0, 96-1 og 96-2 er beliggende indenfor NFI og i indvindingsoplandet til Ny Vestre Vandværk.
- Øvrige arealer er beliggende i områder med almindelige drikkevandsinteresser

Herning Kommune vurderer, at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet mod nitratudvaskning ved de generelle landbrugsregler og med vilkår om 4 % ekstra efterafgrøder.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofforførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning. Det er på det grundlag, Herning Kommune vurderer, om overfladevandet påvirkes.

Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.

Referencesædskiftet

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. IT-systemet fastlægger et referencesædskifte for alle husdyrbrugets arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Der er i godkendelsen stillet vilkår om et K2-sædskifte der danner grundlag for beregningerne. Referencesædskiftet er S4, fordi ansøger ejer 2 bedrifter og dermed har både kvæg og svin, men da den samlede ejendom har flere dyreenheder fra svin end kvæg vælger it-systemet husdyrgodkendelse.dk automatisk et svinesædskifte som referencesædskifte.

Spildevand

Fra staldanlægget føres alt spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende samt vandspild til gyllebeholder.

Der er ingen vaskeplads eller vask af kørende materiel på ejendommen.

Der er sanitære tilslutninger i forbindelse med produktionsanlægget, afledningsforhold er ikke kendt af den nye ejer. Mængden af spildevand øges ikke væsentligt efter udvidelsen. Overfladevand ledes til grøft og videre ud i å. Alt tagvand føres via dræn til grøft.

Vedr. afløbsforhold se bilag 2.

Herning Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, samt afledning af sanitært spildevand sker efter gældende regler.

Søer

Knudmose Sø

Mark nr. 1-0, 5-0, 19-0, 20-0, 22-0, 22-0, 27-1, 30-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0 og 48-0 ligger i søoplandet til Knudmose Sø.

Søerne opfylder, jævnfør Vandplan 2010-2015, Nissum Fjord, miljømålet (høj tilstand), hvad angår klorofyl, så der iværksættes ikke særskilt indsats. Det skal sikres, at der ikke, ved aktiviteter i oplandet, sker en øget tilførsel af næringsstoffer.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrholdet på ejendommen ikke vil medføre en øget tilførsel af næringsstoffer.

Kraftværkssøen (ved Herning)

Mark nr. 1-0, 5-0, 19-0, 20-0, 22-0, 22-0, 27-1, 30-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0 og 48-0 ligger i søoplandet til Kraftværkssøen.

Søen opfylder, jævnfør Vandplan 2010-2015, Nissum Fjord, miljømålet (høj tilstand), hvad angår klorofyl, så der iværksættes ikke

særskilt indsats. Søen er udpeget som badevandssø, og skal derfor opfylde kravene hertil. Det skal sikres, at der ikke, ved aktiviteter i oplandet, sker en øget tilførsel af næringsstoffer.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrholdet på ejendommen ikke vil medføre en øget tilførsel af næringsstoffer.

Markerne 10-0, 10-1, 12-1, 17-0, 33-0, 34-0, 84-0, 96-0 og 96-1 ligger ved søer på over 100 m². Der er 10 meter bræmme og markerne er ikke skrånede mere end 6 ° ned mod søerne.

Ansøger oplyser, at der ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til søer eller lignende.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante søer, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod søen/søerne og idet de er beskyttet af de 10 meters sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri bræmmer.

Vandløb

Jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. Indtil vandplanerne i Herning Kommune træder i kraft gælder dog gældende bekendtgørelser samt retningslinjerne for vandløb mm. i Regionsplan 2005 for Ringkøbing Amt.

Nogle af udbringningsarealerne ligger ned til vandløb og der er lavet 10 meters randzoner til vandløbene. Udbringningsarealerne skrånede på intet sted ned mod vandløbene.

Ansøger oplyser, at der ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende. Ansøger oplyser ligeledes, at der som minimum holdes 10 meter sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri bræmmer til vandløbene (omfattet af Lov om Randzoner) langs udbringningsarealerne.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de nævnte vandløb, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod vandløbene.

Nitrat

Kvælstofudvaskning

Ud fra arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %-reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der, i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, være et lavere husdyrtryk end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvendes bestemte virkemidler, som mindsker kvælstoftabet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele husdyrbruget. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for hvor stor en del af kvælstoffet, der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Beregning af nitratudvaskning

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratklasse 1-3, derfor er arealerne robuste. Robustheden af arealerne vurderes ud fra, at arealerne ligger i et opland til et Natura 2000-område, der er meget sårbart overfor kvælstofudvaskning. Da arealerne ligger udenfor nitratklasserne, tilbageholdes mellem 76-100 % af kvælstoffet jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet.

Beregning af det maksimale dyretryk DEmax og det reelle dyretryk DEreel for ansøgt drift:

DEmax: 1,40 DE/ha.

DEreel: 1,51 DE/ha.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DEmax uden virkemidler og kg N/ha DEreel med virkemidler):

KgN/ha DEmax: 87,8 kg N/ha.

KgN/ha DEreel: 81,0 kg N/ha.

Da kg N/ha DEreel er mindre end kg N/ha DEmax, er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt. Der er anvendt 4 % ekstra efterafgrøder som virkemiddel, hvilket der er sat vilkår til. Endvidere er der restriktioner på fosfor i foderet, som der også er vilkår til.

Herning Kommune vurderer, at de generelle harmoniregler og de brugte virkemidler er tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand.

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder til vands, som set i et europæisk perspektiv er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, ramsar- og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Den enkelte kommune skal blandt andet vurdere, hvor stor N-udledningen fra det ansøgte projekts udbringningsarealer er i forhold til hvilket opland udbringningsarealerne er beliggende i. I Herning Kommune er der 3 vandoplade til hhv. Ringkøbing Fjord, Nisum Fjord og Limfjorden.

Dyretryk i kystlandet

Stigende dyretryk i kystlandet

I Miljøstyrelsens afskæringskriterium for, om et husdyrprojekt vil medføre skadesvirkning på overfladevande, indgår der blandt andet en vurdering af udviklingen i dyretrykket i området, hvor projektet ønskes gennemført.

I det tilfælde, hvor dyretrykket er stigende, må nitratudvaskning ikke være større end hvad der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug. Et planteavlbrug er defineret ved et planteavlssædskifte (S1 på lerjord og S3 på sandjord), hvor der udelukkende benyttes handelsgødning, dvs. ingen husdyrgødning.

Harmoniarealet er beliggende i opland til både Ringkøbing Fjord og Nisum Fjord.

Nitratpåvirkning af Ringkøbing Fjord

Beregning af nitratudvaskning

58,06 % af udbringningsarealerne, svarende til 186 ha, er beliggende i oplandet til Ringkøbing Fjord. Dyretrykket i oplandet til Ringkøbing Fjord, har siden 2007 været stigende. For at kunne udvide dyreholdet, er det et krav i forhold til Natura 2000-områderne, at udvaskning fra udbringningsarealerne ikke må overskride værdien fra et plantebrug¹².

Der er foretaget en beregning af det vægtede gennemsnitskrav til den maksimale nitratudvaskning for hele bedriften. Vægningen af nitratudvaskningen i oplande med stigende dyrehold skal svare til planteavlbrug, mens niveauet for nitratudvaskning i oplande med faldende dyrehold skal være, hvad der kan tillades efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regler om beskyttelsesniveauet for nitrat i henhold til bilag 3.

Kravet om at det konkrete projekt ikke må påvirke et kystopland yderligere, hvor den samlede kvælstofbelastning er stigende, skal opfyldes på bedriftsniveau. Derfor kan der beregnes en maksimal tilladt udvaskning pr. ha for bedriften, som et vægtet gennemsnit af den maksimalt tilladte udvaskning i oplande med stigende husdyrtryk og den maksimalt tilladte udvaskning for de øvrige harmoniarealer.

Udvaskningen for planteavlbrug er ifølge ansøgningen på 76,1 kg N/ha, og den vægtede maksimale udvaskning for bedriften er 81,0 kg N/ha.

Udvaskningen for arealerne beliggende i oplandet til Ringkøbing Fjord er ifølge ansøgningen (ansøgningsskema 52892 ver. 6) beregnet til 75,5 kg N/ha ved anvendelse af 4 % ekstra efterafgrøder. Dette er lavere end det vægtede gennemsnitskrav.

Herning Kommune vurderer, at driften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante marine recipienter, idet alle arealerne ligger uden for nitrat klasse 1-3 og dermed er robuste. Endvidere viser beregningerne, at beskyttelsesniveauet for nitrat til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord i forhold til overfladevand er overholdt.

Nitratpåvirkning af Nissum Fjord

41,94 % af udbringningsarealerne, svarende til 134,4 ha, er beliggende i oplandet til Nissum Fjord. Dyretrykket i oplandet til Nissum Fjord har siden 2007 været faldende.

Vurdering af potentiel nitratudvaskning til Natura 2000-vandområder

Natura 2000-områder er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsarkonventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

EF-fuglebeskyttelsesområderne er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU.

Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområderne. EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Før Herning Kommune træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen¹³, af kommunen foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV.

¹² Miljøstyrelsen, WIKI vejledningen (http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning_default.aspx), Nitrat (overfladevand).

¹³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen¹⁴. Dette medfører, at hvis det ikke, på baggrund af objektive kriterier, kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes af en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunens vurdering, ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder det, at der skal udarbejdes en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens¹⁵ bilag 3. Vurderer Herning Kommune, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår, for at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunen forpligtet til dette. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunen afslå at godkende ansøgningen.

Nitratpåvirkning af Nissum Fjord

I forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug skal kommunen vurdere, om forudsætningerne for de givne vandoplade, hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret, er opfyldt.

På baggrund af analyser, som DMU har foretaget ifm. vandplanerne, har Miljøstyrelsen¹⁶ opstillet følgende afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke medfører en skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter:

- Pkt. 1A:** Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007,
- Pkt. 1B:** Eventuelle andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal inddrages i vurderingen på en sådan måde, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen,
- Pkt. 1C:** Gennemførte initiativer¹⁷, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Hvis pkt. 1A - 1C er opfyldt, skal der efterfølgende vurderes om det enkelte brug kan overholde pkt. 2A / 2B

- Pkt. 2A:** Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
- Pkt. 2B:** Må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Ad pkt. 1A, vurdering af udviklingen i kystoplandet til Nissum Fjord

Miljøstyrelsen har udgivet en samlet opgørelse over dyretrykket¹⁸. Antallet af dyr er trukket fra CHR-registret for 2007 og frem. Der er foretaget en omregning fra antal dyr på stald til antal dyreenheder for hver af de relevante dyregrupper. I oversigten er der taget højde for, at normtallene for beregning af dyreenheder er ændret.

Nissum Fjord

134,4 ha af de ejede og forpagtede udbringningsarealer er beliggende i kystopland til Nissum Fjord. Alle udbringningsarealer i Herning Kommune, afvander til Felsted Kog. Felsted Kog, den inderste del af Nissum Fjord, er afsnøret fra resten af Nissum Fjord. Den

¹⁴ Hjertemuslingedømmen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

¹⁵ Bek. nr. 1280 af 08/11/2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med efterfølgende ændringer.

¹⁶ [Wiki, digital vejledning, nitrat overfladevand](#)

¹⁷ Fx etablering af vådområder med henblik på at gennemføre vandplanlægningen efter miljømålsloven

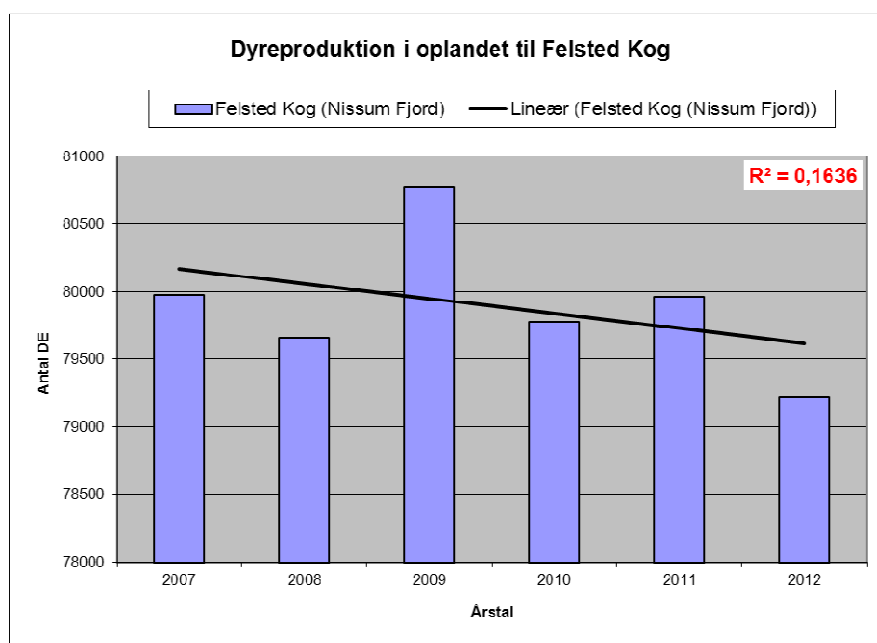
¹⁸ Data kan ses på <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

inderste del af Nissum Fjord, dvs. området Felsted Kog, er stærkt belastet med næringsstoffer, hvilket betyder at målsætningen for området ikke er opfyldt.

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er nr. 58, Nissum Fjord. Felsted Kog er udpeget som "kystlagune" (1150) i forhold til habitatområdet.

Det er vurderet, at udviklingen i dyretrykket for Felsted ikke kan beregnes vha. lineær regression, da korrelationskoefficient¹⁹ $R^2 = 0,16$ og dermed ikke opfylder betingelserne. I stedet benyttes en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår og niveauet pr. 1. januar 2007, hvilket viser at dyretrykket er faldet med 0,9 %. Herning Kommune vurderer, at antallet af DE i oplandet til Felsted Kog i perioden fra 2007 til 2012 har været faldende, hvorved forudsætning 1A er opfyldt.

Udvikling i dyretrykket i oplandet til Felsted Kog (DE)	
2007	79.977
2008	79.657
2009	80.771
2010	79.775
2011	79.961
2012	79.221

Ad pkt. 1B

I perioden 1989-2005 er kvælstofafstrømningen reduceret med omkring 31 %, hvilket skyldes en forbedret spildevandsrensning, reduceret udledning fra dambrug samt et fald i udledningen fra landbrugsarealer som følge af vandmiljøindsatsen.

I perioden 2005 – 2009 udgjorde landbrugets bidrag af den samlede landbaserede tilførsel af kvælstof til Nissum Fjord 63 %, mens det naturlige baggrundsbidrag var på 26 %. Resten af tilførslingen kommer fra punktkilder, hvor hovedparten kommer fra renseanlæg og dambrug. I de 12 % kommer hovedparten fra renseanlæg og dambrug. Se tabellen nedenfor.

Kvælstoftilførsel til Nissum Fjord ²⁰	2005-2009		2015	
	(Tons N)	%	(Tons N)	%
Åbent land				
– Naturlig baggrundsbelastning	593	26	593	27
– Landbrug	1.444	63	1.400	63
Punktkilder				
– Renseanlæg	96	4	96	4
– Regnbetingede udledninger	29	1	29	1
– Dambrug	92	4	87	4

¹⁹ Værdien R er den såkaldte korrelationskoefficient. R^2 angiver graden af sammenhæng mellem de to parametre. Den resterende del af variationen i den afhængige parameter skyldes tilfældig variation. Hvis $R^2 = 1$ er der en perfekt lineær sammenhæng, og hvis $R^2 = 0$ er der overhovedet ingen sammenhæng.

²⁰ Vandplan 2010-2015. Nissum Fjord. Miljøstyrelsen 2011

– Industri	0	0	0	0
– Spredt bebyggelse	24	1	22	1
Bruttotilførsel	2.276	100	2.227	100
Retention	191	8	187	8
Nettotilførsel, stofafstrømning til hav	2.086	92	2.040	92

Frem til 2015 forventes der at ske en yderligere reduktion i belastningen af vandområderne med næringsstoffer som resultat af allerede iværksatte eller planlagte tiltag inden for Hovedvandopland til Nissum Fjord. Således forventes VMPIII, ændring fra afgræsning til slæt, allerede vedtagne større naturgenopretningsprojekter samt kommunernes igangværende indsats på spildevandsområdet, at bidrage til yderligere reduktion i kvælstofafstrømningen på cirka 3 %.

Punktkilder og spredt bebyggelse

I henhold til vandplanen for Nissum Fjord er den samlede udledning af kvælstof fra punktkilder for 2010 opgjort til 241 ton N / år.

Renseanlæg er den største punktkildeudleder af kvælstof til Nissum Fjord. På de eksisterende rensningsanlæg anvendes der allerede i dag den bedst tilgængelige rensning i relation til fjernelse af kvælstof og fosfor, hvorfor der kun kan forventes en marginal base-lineeffekt fra disse kilder.

Udledningen fra ferskvandsdambrugene i Hovedvandopland Nissum Fjord er siden midten af 1990'erne forblevet stort set uændret. Fra 2005 og frem til 2015 nedlægges og ombygges en del dambrug, med store reduktioner af den organiske udledning, mindre reduktion i fosforudledningen, men stort set ingen reduktion i udledningen af kvælstof. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges.

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring fra direkte udledninger af spildvand til godkendte nedslivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Samlet vurdering pkt. 1B

Samlet vurderer Herning Kommune, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2014, hvorved forudsætningen for pkt. 1B er opfyldt.

Ad. pkt. 1C

Herning Kommune har ikke inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland, hvorved forudsætningen for pkt. 1C er opfyldt.

Samlet vurdering pkt. 1A – 1C

Der er Herning Kommunes vurdering, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. pkt. 1A-C. Herning Kommune vurderer derfor, at det ansøgte, i kumulation med andre planer og projekter ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Natura 2000 Habitatområde N65 / H58, Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, ift. Pkt. 1A – 1C.

Pkt. 2A – 2B

Ifølge Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning er det beskrevet, hvordan kommunen kan foretage vurderingen af nitratudvaskningen til overfladevande²¹. Formålet med vurderingen er at undersøge, om nitratudvaskningen kan have en skadesvirkning på vandbase-rede naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder (akvatiske naturtyper inkl. fjorde, bugter og vige).

Den digitale husdyrvejledning lægger et objektivi kriterium til grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, kan have en skadesvirkning på et Natura 2000-vandområde. Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande (nitratklasser) er således uændret, og ligger således fortsat til grund og er indarbejdet i de foreliggende vandplaner.

AD pkt. 2

Nissum Fjord er opdelt i mere eller mindre adskilte bassiner. I sådanne fjorde vil det, jf. DMU's rapport nr. 787, have en negativ effekt på miljøet, hvis næringsstofforslerne flyttes 'indad' i fjorden. Vandområderne Felsted Kog er en del af den indre del af Nissum Fjord, og Herning Kommune vurderer, bl.a. på baggrund af ovenstående, at de skal betragtes som et forholdsvis lukket bassin.

Ifølge Miljøstyrelsens fastlagte afskæringskriterium for påvirkning fra projektet i sig selv, må nitrat- og fosforudvaskningen fra det samlede husdyrbrug ikke overstige 5 % af den samlede udvaskning af hhv. nitrat og fosfor fra det aktuelle opland, hvor projektet ønskes gennemført. Hvis udvaskningen sker til et vandområdet, der er karakteriseret som et lukket bassin, må udvaskningen fra det samlede husdyrbrug ikke overstige 1 % af den samlede udvaskning af hhv. nitrat og fosfor fra det aktuelle opland, hvor projektet ønskes gennemført.

Herning Kommune vurderer, at Felsted Kog, pga. den ringe vandudskillelse med resten af fjorden, skal betragtes som et særligt følsomt område / lukket bassin, hvorfor dette skal vurderes selvstændigt, da en øget belastning af dette område vil påvirke området væsentligt negativt. Nitratudvaskningen fra det ansøgte husdyrbrug, ikke må udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B.

Natura 2000-område	N65 - Nissum Fjord	
	Hele fjorden	Felsted Kog
Delområde – kystopland		
Opland til Natura 2000-området	167.200 ha	120.243 ha
Opland til Nissum Fjord /Felsted Kog	100.249 ha	68.678 ha
Nuværende kvælstofbelastning ²²	2.130 ton N /år	1.704 ²³ ton N /år
Ejede og forpagtede arealer		
Nitratklasse 0	134,4 ha	134,4 ha
Nitratklasse I	0 ha	0 ha
Nitratklasse II	0 ha	0 ha
Nitratklasse III	0 ha	0 ha
Areal til udbringning i alt	134,4 ha	134,4 ha
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen)	76-100 (middel 88 %)	76-100 (middel 88 %)
Planteavlsniveau kg N/ha (NUDRIFT, FarmN)	76,1 kg N/ha/år	76,1 kg N/ha/år
Udvaskning fra rodzonen kg N/ha (ANSØGT DRIFT, DEree)	81,0 kg N/ha/år	81,0 kg N/ha/år
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen (kg N/ha/år) (ansøgt drift – nudrift = 81,0 kg N/ha/år – 76,1 kg N/ha/år)	4,9 kg N/ha/år	4,9 Kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000-område (ton N / år) (0,125 x antal ha x udvaskning fra rodzonen = 0,125 x 134,4 ha x 4,9 kg N/ha/år)	82,32 kg N/år	82,32 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000-område (pct./ pro-	0,04 ‰	0,05 ‰

²¹ Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, jf. bekendtgørelsens § 11 stk. 2 – 6 og habitatbekendtgørelsen

²² Fra tabel 2.4.8., nuværende og fremskrevet kvælstofbelastning. Kilde: Vandplan, 1.4 Nissum Fjord, Miljøstyrelsen, dec. 2011

²³ Omkring 80 % af den samlede næringsstofforsler til Nissum Fjord løber ind i Felsted Kog. Kilde: forslag til Vandplan, 1.4 Nissum Fjord

mille) (82,32 kg N/år / 2.130.000 kg N/år (eller 1.704.000 kg N/år) x 1.000)

Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0,05 ‰ af den samlede udvaskning til Felsted Kog. Samlet set udleder det ansøgte 0,04 ‰ til hele Nissum Fjord. I henhold til afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på Natura 2000-områder, der ligger i Nissum Fjord.

Da den samlede kvælstofudledning fra husdyrbruget til Felsted Kog og Nissum Fjord således udgør mindre end 1 %, finder Herning Kommune, at der, i den konkrete sag, ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledningen af kvælstof til Nissum Fjord. Derfor forventes næringsstofudvaskningen fra udbringningsarealerne ikke at resultere i målbare ændringer af næringsstofkoncentrationen i Nissum Fjord.

Herning Kommune vurderer på den baggrund, at den maksimale merbelastning pr. år ikke har væsentlig betydning for fjordens målsætning og integritet, da stigningen i udvaskningen udgør en lille del af den samlede udledning til Nissum Fjord og næppe målbar. Dermed vurderer Herning Kommune, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Samlet vurderer af kvælstofudvaskningen

Herning Kommune vurderer ud fra det ovenstående, at det ansøgte projekt, i kumulation med andre planer og projekter, ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Natura 2000-områder i Nissum Fjord.

Fosfor

Fosforoverskud

I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug²⁴, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

– For arealer på drænedele lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0).

– For arealer på drænedele lerjord, hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0, stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1).

– På lavbundsarealer stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2).

– For arealer på drænedele lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance (Fosforklasse 3).

Tilførslen af fosfor fra marker til overfladevand sker hovedsagelig ved udvaskning via dræn, overfladisk afstrømning, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning.

Fosforoverskud på bedriftsniveau

58,06 % af udbringningsarealerne, svarende til 186 ha, er beliggende i oplandet til Ringkøbing Fjord, og 41,94 % af udbringningsarealerne, svarende til 134,4 ha, er beliggende i oplandet til Nissum Fjord.

En del af udbringningsarealerne svarende til 15,71 ha ligger i fosforklasse II. Fosforklasse II er lavbundsarealer. Se bilag 6. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. For disse udbringningsarealer er der krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Pga. fejl i IT-ansøgningssystemet er arealerne med fosforklasse II ikke nødvendigvis rigtig markeret geografisk ved beregningen, men den sam-

²⁴ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 8. november 2013 med efterfølgende ændringer

lede størrelse af arealet med fosforklasse II er korrekt. Da fosforoverskuddet beregnes på bedriftsniveau er dette ikke af afgørende betydning.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om det ansøgte udbringningsareal, kan det beregnes om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Fosforoverskuddet er beregnet ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal knyttes til bedriftsniveau. Der udbringes i ansøgt drift 29,3 kg P/ha pr. år, mens der fraføres 20,6 kg P/ha pr. år. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på alle udbringningsarealer på 8,8 kg P/ha pr. år. Endvidere viser beregningerne, at det maksimalt tilladte fosforoverskud pr. ha er beregnet til 8,8 kg P/ha/år. Derved er beskyttelsesniveauet for fosfor overholdt og der skal ikke ske en yderligere reduktion.

Fosforpåvirkningen af Ringkøbing Fjord

58,06 % af udbringningsarealerne, svarende til 186 ha, er beliggende i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Ringkøbing Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor²⁵. Ifølge Miljøstyrelsens WIKI vejledning²⁶ findes der p.t. ikke beregningsmetoder, der konkret kan vise sammenhængen mellem tilført fosfor til udbringningsarealerne og tab af fosfor til vandmiljøet.

Tilføres der mere fosfor til udbringningsarealerne, end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen²⁷. Derfor er beskyttelsesniveauet²⁸ for fosforoverskud i oplande, der afvander til Natura 2000-vandområder, som er overbelastet med fosfor, fastsat ud fra faktorer, som giver risiko for tab af fosfor på længere sigt.

Beskyttelsesniveau

Beskyttelsesniveauet for fosforoverskud er på den baggrund fastlagt ud fra udbringningsarealernes fosfortal²⁹, jordtype og dræningsforhold samt på grundlag af fremskrivninger af strukturudviklingen på husdyrbrugene. Heri er det forudsat, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges, men enten er konstant eller faldende. I Herning Kommune er det dog vurderet, at dyretrykket i oplandet til Ringkøbing Fjord er stigende, men jævnfør Natur- og Miljøklagenævn afgørelse, NMK-133-0006, af 24. november 2011, er der, i den aktuelle sag, kun stillet yderligere vilkår til driften af udbringningsarealerne, som bevirker en reduceret udvaskning af nitrat. Se afsnit "Påvirkning af overfladevand - Beregning af nitratudvaskning".

Herning Kommune vurderer derfor, at fosforoverskuddet stadig kan beregnes som foreskrives i Miljøstyrelsens vejledning, WIKI-vejledningen.

Beregning af fosforoverskud

Det kan ikke kvantificeres hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten. Derfor skal fosforoverskuddet vurderes ud fra en "worst case" situation, jævnfør WIKI-vejledningen. Miljøstyrelsen foreslår, at kommunerne bruger følgende grundlag og parametre ved den endelige vurdering:

I landbrugsjord ophobes der i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm jordlag. Der tabes i gennemsnitligt 0,2 kg P/ha. Fra landbrugsarealer tabes der maksimalt 1 kg P/ha på landbrugsarealer, mens der på udyrkede arealer tabes ca. 0,08 kg P/ha.

²⁵ For udpegning se <http://kort.arealinfo.dk/>, vælg landbrug, fosforklasser.

²⁶ Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, løbende opdatering.

²⁷ Herunder transportveje for fosfor i form af dræn og lign.

²⁸ jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

²⁹ Jordens fosfortal er en indikator for fosforpuljens størrelse.

Vurdering af fosforpåvirkningen af Ringkøbing Fjord fra husdyrbruget

Nedenstående beregninger af fosforbelastningen til Ringkøbing Fjord er baseret på et eksempel fra Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkning af fosfor under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne måles.

Belastning af vandplansområde	Oplandsberegning
Samlet areal i opland til Ringkøbing Fjord	347.744 ha
Opdyrket areal i oplandet (59 % af samlet areal) (347.744 ha x 0,59)	205.169 ha
Fosforbelastning fra dyrket areal i oplandet (0,2 kg P/ha) (205.169 ha x 0,2 kg P/ha)	41.034 kg P
Fosforbelastning fra udyrket areal i oplandet (0,08 kg P/ha) (142.575 ha x 0,08 kg P/ha)	11.406 kg P
Fosforbelastning fra øvrige kilder (bebyggelse) ³⁰	8.200 kg P
Fosforbelastning i alt fra oplandet (41.034 kg P + 11.406 kg P + 8.200 kg P)	60.640 kg P

Ejede og forpagtede arealer	Ansøgt drift
Ansøgt udbringningsareal	186,0 ha
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning	8,8 kg P/ha
Procentvis forøgelse i godkendelsesperioden	8,8 kg P x 8 år = 70,4 kg P 70,4 kg P / (2.000 kg P/100) = 3,52 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra Husdyrbruget	186,0 ha x 1 kg P/ha x 3,52 % = 6,55 kg
Husdyrbrugets andel af fosforbelastningen	Samlet resultat (procent)
Husdyrbrugets andel	6,55 kg P x 100 / 60.640 kg P = 0,01 %

Det ansøgte har beregningsmæssigt en fosforudvaskning svarende til 0,01 % af den samlede udvaskning til Ringkøbing Fjord.

På baggrund af dette vurderer Herning Kommune, at udvidelsen ikke i sig selv, eller i sammenhæng med andre projekter, vil kunne medføre væsentlig fosforpåvirkning af Ringkøbing Fjord.

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Herning Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke kunne påvirke Natura 2000-området Ringkøbing Fjord væsentligt negativt, da husdyrbrugets påvirkning i godkendelsesperioden på 8 år er under 1 %.

Fosforpåvirkningen af Nissum Fjord

41,94 % af udbringningsarealerne, svarende til 134,4 ha, er beliggende i oplandet til Nissum Fjord.

Nissum Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor³¹. Ifølge Miljøstyrelsens WIKI vejledning³² findes der p. t. ikke beregningsmetoder, der konkret kan vise sammenhængen mellem tilført fosfor til udbringningsarealerne og tab af fosfor til vandmiljøet.

³⁰ Fra tabel 2.2.2, Forslag til Vandplan, Hovedvandopland 1.8 Ringkøbing Fjord (2010), Miljøministeriet

³¹ For udpegning se <http://kort.arealinfo.dk/>, vælg landbrug, fosforklasser.

³² Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, løbende opdatering.

Tilføres der mere fosfor til udbringningsarealerne, end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen³³. Derfor er beskyttelsesniveauet³⁴ for fosforoverskud i oplande, der afvander til Natura 2000-vandområder, som er overbelastet med fosfor, fastsat ud fra faktorer, som giver risiko for tab af fosfor på længere sigt.

Beskyttelsesniveau

Beskyttelsesniveauet for fosforoverskud er på den baggrund fastlagt ud fra udbringningsarealernes fosfortal³⁵, jordtype og dræningsforhold samt på grundlag af fremskrivninger af strukturudviklingen i husdyrbrugene. Heri er det forudsat, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges, men enten er konstant eller faldende. Dyretrykket i oplandet til Nissum Fjord er faldende.

Herning Kommune vurderer derfor, at fosforoverskuddet kan beregnes som foreskrives i Miljøstyrelsens WIKI-vejledning.

Beregning af fosforoverskud

Det kan ikke kvantificeres hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten. Derfor skal fosforoverskuddet vurderes ud fra en "worst case" situation, jævnfør WIKI-vejledningen. Miljøstyrelsen foreslår at kommunerne bruger følgende grundlag og parametre ved den endelige vurdering:

I landbrugsjord ophobes der i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm jordlag. Der tabes i gennemsnitligt 0,2 kg P/ha. Fra landbrugsarealer tabes der maksimalt 1 kg P/ha, mens der på udyrkede arealer tabes ca. 0,08 kg P/ha.

Vurdering af fosforpåvirkningen af Nissum Fjord

Nedenstående beregninger af fosforbelastningen til Nissum Fjord er baseret på et eksempel fra Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkning af fosfor under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne måles.

Belastning af vandplansområde	Oplandsberegning	
	Hele Nissum Fjord	Felsted Kog
Samlet areal i oplandet	167.876 ha	120.251 ha
Opdyrket areal i oplandet (68 % af samlet areal)	167.876 ha x 0,68 = 114.156 ha	120.251 ha x 0,68 = 81.771 ha
Fosforbelastning fra dyrket areal i oplandet (0,2 kg P/ha)	114.156 ha x 0,2 kg P/ha = 22.831 kg P	73.353 ha x 0,2 kg P/ha = 16.354 kg P
Fosforbelastning fra udyrket areal i oplandet (0,08 kg P/ha)	53.720 ha x 0,08 kg P/ha = 4.298 kg P	46.898 ha x 0,08 kg P/ha = 6.542 kg P
Fosforbelastning fra øvrige kilder (bebyggelse)	³⁶ 17.100 kg P	17.100 kg P x (120.251/167.876) = 12.255 kg P
Fosforbelastning i alt fra oplandet	44.229 kg P	35.151 kg P

Ejede og forpagtede arealer	Ansøgt drift
Ansøgt udbringningsareal	134,4 ha
Fosforoverskud pr. ha, jf. ansøgning	8,8 kg P/ha
Procentvis forøgelse i godkendelsesperioden	8,8 kg P x 8 år = 70,4 kg P

³³ Herunder transportveje for fosfor i form af dræn og lign.

³⁴ jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

³⁵ Jordens fosfortal er en indikator for fosforpuljens størrelse.

³⁶ Tabel 2.2.2, Vandplan – Hovedvandopland Nissum Fjord (2010), Miljøministeriet

Worst case udvaskning	$70,4 \text{ kg P} / (2.000 \text{ kg P} / 100) = 3,52 \%$
Worst case påvirkning fra Husdyrbruget	$134,4 \text{ ha} \times 1 \text{ kg P/ha} \times 3,52 \% = \underline{4,73 \text{ kg}}$
Husdyrbrugets andel af fosforbelastningen	Samlet resultat (procent)
Husdyrbrugets andel i Felsted Kog	$4,73 \text{ kg P} \times 100 / 35.151 \text{ kg P} = \underline{0,01 \%$
Husdyrbrugets andel i Hele Nissum Fjord	$4,73 \text{ kg P} \times 100 / 44.229 \text{ kg P} = \underline{0,01 \%$

Det ansøgte har beregningsmæssigt en fosforudvaskning svarende til henholdsvis 0,01 % af den udvaskning til Felsted Kog og 0,01 % af den udvaskning til hele Nissum Fjord.

På baggrund af dette vurderer Herning Kommune, at udvidelsen ikke i sig selv, eller i sammenhæng med andre projekter, vil kunne medføre væsentlig fosforpåvirkning af Nissum Fjord / Felsted Kog.

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Herning Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke kunne påvirke Natura 2000-området Nissum Fjord væsentligt negativt, da husdyrbrugets påvirkning i godkendelsesperioden på 8 år er under 1 %.

Påvirkning af natur

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen (30 % reduktion på udvidelsen i forhold til referencestaldsystem). Da udvidelsen er ansøgt efter 10. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 1.484 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 3.742 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 221 kg N/år ud over det, der er nødvendig for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer, at med den valgte stalddtype overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

Arealstatus

Udbringningsarealerne er på i alt 320,37 ha. Ejendommen, der er konventionel drevet, har et harmonikrav på 1,51 DE/ha. Der udbringes i alt 71,27 DE husdyrgødning og 414,00 afgasset biomasse svarende til i alt 485,27 DE på ejede og forpagtede arealer. Dette svarer til en udbringning på 1,51 DE pr. ha. Der er tale om et CVR-nummer med blandet husdyrbrug, -kvæg + svin. Således er forholdstallet beregnet til 1,51 DE/ha. Jævnfør miljøkonsulenten er det tilladt at "fylde arealerne op" til dette forholdstal også selvom der hjemtages fra biogasanlæg. Ansøgningen er korrigeret svarende til dette.

Herning Kommune vurderer, at harmonikravet er overholdt.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udbringning på udbringningsarealet. Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsareal til husdyrgødning.

Spredningskorridorer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i områder, der i Herning Kommuneplan 2013-2024 er udpeget som spredningskorridor.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Ammoniakemission fra anlæg, påvirkning af naturområder

Hovedparten af ammoniakemissionen fra et husdyrbrug vil på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition (kvælstofnedfald), som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for cirka 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere ammoniakdepositionen i forhold til omkringliggende natur.

Jævnfør husdyrloven må der ikke foretages ændringer eller udvidelser af husdyrbrug, der ligger mindre end 10 meter fra de naturtyper, som er omfattet af § 7 hvis det pågældende projekt giver anledning til øget ammoniakfordampning fra produktionsanlægget. Derudover fremgår af bilag 3 i bekendtgørelsen om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 8. november 2013, hvor meget ammoniakdeposition fra et produktionsanlæg der må afsættes på nærmere definerede § 7 naturtyper.

Der skal således foretages en vurdering af:

1. **Totaldepositionen på naturområder omfattet af lovens § 7, stk. 1 nr. 1 beliggende indenfor Natura 2000-områder – en række nærmere bestemte naturtyper samt heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. (Kategori 1-natur)**
2. **Totaldepositionen på naturområder omfattet af lovens § 7, stk. 1, nr. 2 beliggende udenfor Natura 2000-områder – Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. (Kategori 2-natur)**
Merdepositionen af øvrige ammoniakfølsomme naturtyper efter konkret vurdering – øvrige heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (Kategori 3-natur)

Beskrivelse af natur

Kategori 1 natur:

Natura 2000-landområder

EU har udpeget terrestriske naturområder, som set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Såfremt marken er helt eller delvist beliggende indenfor habitatafgrænsningerne, skal ændringer i dyrknings- og gødningsintensiteten anmeldes til den kommune, hvori marken er beliggende.

Harrild Hede Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage

Nærmeste Natura 2000 område er H75 "Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage". Harrild Hede er udpeget som Natura 2000 nr. N75 og EF-habitatområde H64 Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage. Harrild Hede ligger cirka 7 km sydøst for husdyrbruget og cirka 6 km fra nærmeste udbringningsareal. Se bilag 8.

Natura 2000-området er på 2.349 ha. Langt det meste af området er ejet af staten og ligger i Ikast-Brande Kommune. En mindre del af området ligger i Herning Kommune. Det store område er et naturligt næringsfattigt naturområde med oprindelig natur i form af højmoser, indlandsklitler, småsøer, nedskårne kløfter med vandløb, hængesæk og tørvelavninger i vekselvirkning med kulturlandskabslementer som tørre og våde heder, tørveskær med hængesæk, rigkær m.v. Store arealer henligger som tørre heder og vidner om kulturhistorien på stedet.

Den overordnede målsætning for området er, at området i sin helhed fremstår som et sammenhængende, varieret naturområde, der er præget af store hedeblader med indlandsklitformationer og bakkeøer på Harrild Hede og i Nørlund Plantage. Ligeledes er ådale/ bækkeløfterne landskabslementer, der rummer værdifulde, lysåbne, næringsfattige sure moser med veludviklet hængesæk og tørvelavninger. Området udgør et stort, sammenhængende naturområde med vægt på lysåbne, næringsfattige naturtyper. I tillæg til at sikre naturtyper og arter gunstig bevaringsstatus, er der fokus på at modvirke fragmentering gennem at øge arealandelen af fragmenterede naturtyper.

Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af:

Nr.	naturtype	Nr.	naturtype
2320	Revling-indlandsklit	5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
2330	Græs-indlandsklit	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden	7110	Højmose
3160	Brunvandede søer og vandhuller	7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet i flydende vand
3260	Vandløb med vandplanter	7150	Tørvelavning
4010	Våde dværgbuskesamfund med klokkelyst	7230	Rigkær
4030	Tørre dværgbuskesamfund (heder)		
Derudover findes følgende dyrearter på lokaliteten			
1096	Bækklampret (Lampetra planeri)	1355	Odder (Lutra lutra)

Harrild Hede er A-målsat i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte naturområder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. Baggrundsbelastningen for området er fastsat til 15,2 kg N/ha (2011-værdier). kg N/ha/år.

Herning Kommune vurderer, at ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne ikke vil påvirke habitatområdet væsentligt på grund af den lange afstand.

Beskyttelsesniveau og kumulativ effekt

Der er ved beskyttelsen af kategori 1 natur indbygget en kumulationsmodel. Der tages derved højde for den akkumulerede effekt af produktionen i naturområdet. Niveaulet for maksimal totaldeposition af et kategori 1 naturområde afhænger således af antallet af husdyrbrug i nærheden.

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1.000 meter.

Beskyttelsesniveauet fastsættes ud fra antal husdyrbrug i nærheden efter følgende model:

Antal øvrige brug	Maksimal totaldeposition
>1 husdyrbrug udover husdyrbruget der ansøger	0,2 kg N/ha pr år
1 husdyrbrug udover husdyrbruget der ansøger	0,4 kg N/ha pr år
0 husdyrbrug udover ansøger	0,7 kg N/ha pr år

Herning Kommune vurderer, at grundet den lange afstand fra husdyrbruget til Natura 2000 Området, vil udvidelsen af svineproduktionen ikke have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

Kategori 2 og 3 natur:

Beskyttelsesniveau og kumulativ effekt

Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveau for kategori 3 natur er ligeledes max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år dog kan kommunen tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Anlæg

Følgende §3 naturområder ligger indenfor 1.000 meter fra anlægget:

Område	Natur	Kategori
1	C-målsat mose cirka 870 meter N for anlægget	3
2	C-målsat mose cirka 475 meter SØ for anlægget ved Fjederholt Å	3
3	C-målsat mose cirka 690 meter SV for anlægget	3
4	C-målsat mose cirka 620 meter SV for anlægget	3
5	C-målsat mose cirka 580 meter NV for anlægget	3
6	C-målsat mose cirka 900 meter NV for anlægget	3
7	Ammoniakfølsom skov cirka 60 meter fra anlægget	

Der er foretaget depositionsberegning på følgende naturområder via det elektroniske ansøgningssystem. Der er anvendt skema nr. 52892, version 6.

Område nr.	Naturtype	Målsætning	Merbelastning(kg/ha)	Samlet N-deposition fra Fastrupvej 41
2	mose	C	0,1	0,3
7	Ammoniakfølsom skov	-	3,5	8,5

Vurdering

Anlæg

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen på Fastrupvej 41, 7400 Herning fra 182,14 til 292,78 DE ikke vil N-belaste den omkringliggende § 3 beskyttede natur mere, end det kan tåle.

Mose

Nærmeste § 3 natur er et moseområde langs Fjederholt Å beliggende cirka 475 meter sydøst for anlægget. Mosen er C-målsat og rummer primært næringstoleante arter, som lysesiv og pilekrat (amtets besigtigelse 2004). En merdeposition på 0,1 kg N/ha/år ligger inden for det fastsatte beskyttelseskriterie på 1 kg N/ha/år, og vurderes ikke at medføre mere N-belastning, end mosen kan tåle.

Ammoniakfølsom skov

Nærmeste ammoniakfølsomme skov ligger umiddelbart cirka 60 meter op til anlægget. Husdyrbruget vil merbelaste skoven med 3,5 kg N/ha/år i den ansøgte produktion. Opfyldelse af lovens krav om 1 kg N kræver en merinvestering i miljøforbedrende tiltag, der vurderes at ligge ud over proportionalitetsprincipets grænser. Der er lavet beregninger herfor.

Ammoniakfølsomme skove er ikke beskyttet mod fældning, og da denne skov ikke er fredskov, vil den kunne fældes. Det bemærkes, at det i forvaltningens vurdering har haft afgørende betydning, at skoven ikke er pålagt fredsskovpligt. Fældning af skov skal dog VVM screenes. Men det er forvaltningens klare opfattelse, at en screening i dette tilfælde ikke vil lede til en VVM-undersøgelse, der vil konkludere, at skoven ikke kan fældes. Dermed vil en fastholdelse af et reduktionskrav på 1 kg N/ha/år kunne betyde, at skoven fældes, hvilket vil være et større miljømæssigt tab end en merbelastning på 3,5 kg N/ha/år.

Herning Kommune vurderer derfor, at der, på grund af særlige hensyn, kan tillades en merbelastning på 3,5 kg N/ha/år på skoven.

Udbringningsarealer

Nogle af udbringningsarealerne ligger op til sårbar natur (mose, egekrat). Derfor anbefales det at markdrift ikke sker i vejr med risiko for afdrift til nærliggende naturområder.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen på svineproduktionen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

Samlet vurderer Herning Kommune, at naturområderne beskyttet af § 3 og § 7 ikke påvirkes væsentligt ved udvidelsen af svineproduktionen

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Af EF-habitatdirektivets³⁷ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende

³⁷ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

planter i naturen.

Bilag IV-arter, observeret i Herning Kommune eller på lokaliteter i Midtjylland gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Damflagermus, vandflagermus og sydflagermus er observeret ved Gødstrup Sø. Desuden forekommer flere arter af flagermus i Midtjylland og kan derfor forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Flagermus raster, overvintrer og kan yngle i huller, sprækker eller under løstsiddende bark på gamle træer, i bygninger og lignende eller i huler. Damflagermus og vandflagermus jager over åbent vand ved søer og langs vandløb. Sydflagermus kan tillige jage over åbne hedestrækninger. Læhegn, bryn, bræmmer og diger fungerer som ledelinier fra rasteområdet til fourageringsområdet, og skal helst forblive intakte uden afbrydelser, for at fungere optimalt. Ud fra flagermusens levevis vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Birkemus er kendt fra Sønderjylland og Limfjordsområdet. Artens udbredelse i Limfjordsområdet er nordvest for Herning Kommune. Den eneste registrering i Herning Kommune er i 2001, hvor den blev fundet nær Gødstrup sø ved Tjørring. Om sommeren yngler og raster birkemusen i digeskel, lysåben, ældre skov med tæt urvegetation, kratbevoksede moser, fugtige enge, udyrkede marker eller ekstensivt dyrkede marker. Birkemusen går i dvale fra oktober til maj i diger, på overdrevsskrænter, og på højtliggende hede- og plantageområder. Andre områder kan også fungere som vinteropholdssted, men pløjning og gravearbejde kan ødelægge reden, der befinder sig i 20 – 40 cm's dybde. Det vurderes, at den ansøgte udvidelse ikke indebærer opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer og dermed vil udvidelsen ikke have en negativ påvirkning på birkemusens levevis.

Odderen forekommer i store dele af Jylland og også i Herning Kommune. Odderen har gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Ud fra artens levevis i øvrigt vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Markfirben er udbredt over det meste af Danmark, men sjældent blandt andet i den vestlige del af Midtjylland. Egnede yngle- og rasteområder er eksempelvis heder, overdrev, klitter, solvendte skrænter langs veje, jernbaner og i grusgrave. I forbindelse med landbrug er stendiger, levende hegn og særligt stendynger med indsamlede marksten gode rasteområder. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Grøn mosaikguldsmed lever primært i Nordsjælland, men strejfer er registreret rundt om i landet. I Herning Kommune er arten observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg. I sin cyklus er arten afhængig af planten Kребseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb med kребseklo. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved kребseklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Hunnen lægger sine æg direkte i vandløbet. Larverne ligger nedgravet i bunden på en sten, sandet strækning med minimal undervandsvegetation og kommer til tider op til overfladen og skjuler sig mellem sten og rødde fra udhængende brinker. Den færdige guldsmed udvikles på sten, tørlagte bredder og planter i vandkanten. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Storå. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylletanke/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Andre ansvarsarter: Der er ikke registreret andre ansvarsarter tæt på staldanlægget eller tæt på udbringningsarealerne.

Padder

Løgfrø findes spredt ud over det meste af Danmark, og kan således forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Arten yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Strandtudsens naturlige udbredelse omfatter hele Danmark, men den forekommer især i store antal i Vestjylland. Indlands forekommer arten primært i grusgrave. Arten yngler oftest i lavvandede vandhuller, der tørrer ud hen på sommeren. Arten yngler tillige i næringsfattige søer.

Stor vandsalamander kan forekomme i det meste af landet, og dermed også i Herning Kommune. Arten yngler i klarvandede, lavvandede vandhuller med bundvegetation, de kan skjule sig i. Kvasbunker og stendynger med indsamlede marksten giver gode overvintringsmuligheder.

Spidssnudet frø findes i næsten hele Danmark. De største bestande forekommer blandt andet i Vestjylland, og arten findes sandsynligvis indenfor kommunegrænsen. Den kan være svær at skelne fra butsnudet frø, og derfor kan observationer af butsnudet frø indeholde forekomster af spidssnudet frø.

Herning Kommune har ingen aktuelle registreringer af habitatdirektivets bilag IV i umiddelbar nærhed af ejendommens udbringingsarealer.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegnings fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil anlæggets og udbringingsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegnings af kulturmiljø, fredninger mm., der er registreret i området.

Staldanlægget

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlæggsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabsområder
- Landskabelige interesseområder
- Geologiske interesseområder

- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Det eksisterende staldanlæg ligger indenfor området "Skovbyggelinier", men der skal ikke bygges nye driftsbygninger i forbindelse med den ansøgte drift. Se bilag 9.

Udbringningsarealer

Der er registeret beskyttede diger indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne.

Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer, eller har fungeret, som hegn og har, eller har haft, til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, der både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

- Jf. Museumslovens § 29a må digerne ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.
- Jf. museumslovens § 29f må der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrholdet ikke umiddelbart har væsentlig betydning for kulturmiljøet.

Gennemgang af BAT for Fastrupvej 41, 7400 Herning

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for ejendommen Fastrupvej 41, 7400 Herning blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning³⁸ version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

³⁸ <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal være tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Uddannelse af personale

- At medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter
- At personalet, der varetager sprøjtemidler og udstyr har sprøjtebevis

Ansøger holder sig fagligt ajour ved læsning af relevant faglitteratur og sparring med rådgivere og andre landmænd mm. Ejer har sprøjtecertifikat og forestår selv sprøjtning af afgrøder på bedriftens jorde. Sprøjteudstyr og kemikalier findes på ejers anden ejendom.

Ressourceforbrug

- At der føres regnskab med vand- og energiforbrug, og at der føres journal over forbruget (gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn)

Stald og stuehus forsynes med vand fra egen boring. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med vask og rengøring.

Egenkontrol / dagligt tilsyn

- Der føres daglige tilsyn med mekanisk udstyr, såsom ventilationsanlæg, foderanlæg og vandingssystem som kontrolleres for evt. funktionssvigt.
- Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg, mm.
- At der hver måned føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.
- At gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.

Ansøger udfører jævnligt kontrol af vandrør og installationer. Endvidere føres der logbog over gyllebeholdernes flydelag og alle gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol. Hertil holdes der rent omkring bygninger for at undgå lugt og uhygiejniske forhold.

Uheld og driftsforstyrrelser

- At overpumpning af gylle overvåges.
- Vaskeplads / Vask af maskiner sker på vaskeplads med opsamling til gyllebeholdere.
- Gylletankene har ikke påmonteret pumper, hvilket bevirker at utilsigtet start og deraf følgende gylleudslip undgås.

Ansøger gør som skrevet ovenfor og har udarbejdet en beredskabsplan. Endvidere henvises der til Beredskabsplanen. Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal gyllebeholdere der ligger tættere end 100 meter fra et vandløb have et alarmsystem til at registrere hvis gødningsmængden pludselig synker og dermed kan alarmere landmanden. Ingen af ejendommens gyllebeholdere ligger tættere end 100 meter fra et vandløb.

Der sker ingen vask af maskiner og redskaber på denne ejendom. Vask udføres på ejendommen Knudmosevej 43, 7400 Herning.

Mark og gødningsplaner

- At der årligt bliver udarbejdet mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.
- At der bliver ført journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen.

Hvert år udarbejder ansøger i samarbejde med planteavlskonsulenter en mark- og gødningsplan for ejendommens jorder og aftalearealer, som sikre at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I mark- og gødningsplanen tages blandt andet hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Affaldssortering

- Herning Kommune vurderer at registrering af affald og mængder er BAT. Derudover vil registreringen give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.
- Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gårdejerer selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Det er fra ansøger oplyst, at alt affald på ejendommen håndteres, sorteres og opbevares efter kommunens affaldsregulativ. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Pap, papir og plastaffald afleveres til genbrugsplads.

Der er ingen kemikalieaffald på ejendommen. Veterinært affald afleveres på nærmeste apotek. Kanyler afleveres til modtagestation.

Farligt affald

Der er ingen opbevaring af farligt affald på ejendommen.

Olie

Der er registreret en nedgravet fyringsolietank på ejendommen fra 1988 på 5.900 L med mærkeplade. Og denne er registreret i BBR. Desuden er der registreret i BBR en tank på 1.200 L fra 1999 til fyringsolie. Der er ingen opbevaring af diesel på ejendommen.

Døde dyr

Animalsk affald opbevares under kadaverkappe (på hævet underlag) samt i kølecontainer så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning af DAKA. Der afhentes døde dyr fra ejendommen ca. 40 gange pr. år. Der går maksimalt 48 timer, fra dyrene er tilmeldt DAKA til de er afhentet.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbruget med en synlig beredskabsplan vil være i stand til at undgå og/eller begrænse uheld på bedste vis. Samtidig vurderes det, at ansøger lever op til BAT vedrørende uddannelse af personale, ressourceforbrug, daglige tilsyn og registrering af mark og gødningsplaner. Herning Kommune vurderer, at der er en stor miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner. Der er derfor stillet vilkår om, at vask af maskiner skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder. Herning Kommune vurderer at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Derfor stilles der vilkår om, at overpumpning skal ske under opsyn.

Herning Kommune vurderes tillige, at oplag af affald ikke medfører forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet. Herning Kommune vurderer endvidere, at affaldsherakiet er iagttaget og behandles tilfredsstillende.

BAT – Foder

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

- **Fasefodring**
 - At dyrene fodres med næringsstoftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.
 - Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- **Reduceret råprotein (slagtesvin)**
- **Fytase**
- **Benzoesyre**

Foder

Der anvendes hjemmeblandet foder indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). Ydermere er fasefodring og tilsætning af fytase også bedste tilgængelige foderteknik.

Foderkorrektionsberegninger til slagtesvin:

Der produceres 10.000 slagtesvin fra 32 kg til 110 kg. Anvendte foderkorrektioner slagtesvin: FEsv pr. kg tilvækst: 2,85. Gram fosfor pr. FEsv: 4,62

Den totale mængde P ab dyr pr. år = P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin

Den totale mængde P ab dyr pr. år = 0,598026 x 10.000 = **5.980 Kg P.**

"P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$\frac{((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})}{1000}$$

BAT på fosfor i forhold til de vejledende emissionsgrænseværdier

BAT på fosfor beregnes ud fra de vejledende emissionsgrænseværdier udarbejdet af Miljøstyrelsen i 2011.

Ansøgers tiltag:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Foderanlægget justeres jævnlige, således at udfodret mængde, svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes ikke benzoesyre
- Der indkøbes færdigfoder til dele af produktionen, mens der hjemmeblendes til resten
- Der anvendes hjemmeblandet foder indeholdende fytase

Tabel 5, det beregnede BAT-niveau for fosforemissionen samt det aktuelle emissionsniveau:

Antal dyr/dyregruppe	Dyreenheder	Emissionsgrænseværdi Kg P/DE ab lager	Total Kg P for dyregruppen
10.000 slagtesvin	292,78	20,5	6.001,99
Total BAT emissionsniveau for projektet			6.001,99
Projektets aktuelle fosforemission			5.978,61
BAT-niveauet er overholdt med			-23,18

Ifølge Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier (Maj 2011) for konventionelle svinebrug skal det samlede P ab lager fra slagtesvin for det ansøgte projekt være på maksimum 6.002 kg P. Af ansøgningen fremgår det at der er en samlet fosforemission på i alt 5.979 kg P i ansøgt drift. BAT-niveauet for fosfor er dermed overholdt.

Hvis husdyrgødningen fra bedriften alternativt afsættes til biogasanlæg, er der stillet vilkår om, at gyllen skal afsættes til biogasanlæg med separation, jf. vejledende emissionsgrænseværdier udarbejdet af Miljøstyrelsen i 2011.

Herning Kommune vurderer samlet, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Staldindretning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

BAT Staldsystem

- Ammoniakemissionen skal leve op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier 2011.

Table 6, det beregnede BAT-niveau for ammoniakemissionen samt det aktuelle emissionsniveau:

Antal dyr og stald-system	Emissionsgrænseværdi Uden korrektion (Kg NH ₃ -N/dyr)	Korrigeret emissionsgrænseværdi Kg NH ₃ -N/dyr	Total Kg NH ₃ -N for dyregruppen
10.000 slagtesvin (32-110 kg) Eksisterende stald. (delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv.)	0,36	$(110-32) * (13,77 + 0,1733 * (110 + 32) / 2838 = 1,0548 \text{ korr.faktor}$ $1,0548 * 0,36 = 0,38$	3.800,00
Total BAT emissionsniveau for projektet			3.800,00
Projektets aktuelle ammoniakemission			3.741,94
BAT-niveauet er overholdt med			58,06

Den samlede NH₃ emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 3.742 kg. N / år og overholder derved Herning Kommunes BAT niveau på 3.800 kg. N / år.

Hovedparten af ejendommens stipladser er etableret på delvis fast bund, eller ændres i forbindelse med overtagelsen til delvis fast bund. Delvis fast bund er BAT-teknologi for gulve i svinestalde.

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende byggeri.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der anvendes koldt vand til vask.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild.

Ansøger er tilsluttet privat boring. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Der er desuden timer på anlægget til markvanding, hvorved forbruget løbende kan følges. Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding.

Tabel 7, det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt vandforbrug	Nudrift m ³	Ansøgt m ³
Privat	170 m ³	170 m ³
Drift	6.000 m ³	8.000 m ³
Markvanding	50.000 m ³	50.000 m ³

Vandbesparende foranstaltninger

- Vandrør, drikkekar mv. kontrolleres daglig for utætheder og korrekt funktion
- Utætheder og fejlfunktioner reparerer hurtig

Det forøgede vandforbrug i staldanlægget afspejler det forøgede behov for drikkevand hos de ekstra dyr samt forbrug af vand til rengøring af flere staldsektioner mm.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende. Se endvidere afsnit om BAT i forhold til management og BAT i forhold til vand- og energiforbrug.

Herning Kommune vurderer, at ejendommen lever op til ovennævnte hvilket er BAT. Der er derfor ikke fastsat yderligere vilkår omkring energireducerende tiltag på ejendommen.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer.
- At der anvendes lavenergilysstofrør / sparepærer i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvinding mm.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan ansøger hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnå besparelser op mod 5-10 % af årsforbruget. Udover ovennævnte anbefaler Herning Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på husdyrbruget. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Det forventede energiforbrug efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Tabel 8, oversigt over energiforbrug på ejendommen

Årligt forbrug	Nudrift	Ansøgt
Diesel olie	(ukendt)*	6.500 liter
Elforbrug	(ukendt)*	200.000 kwh

Ansøger har lige købt ejendommen og kender derfor ikke forbruget et år tilbage.

Belysning

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper. I vintermånederne er lyset i staldene tændt i 8 timer.

Energibesparende foranstaltninger

- Der anvendes og udskiftes til frekvensregulerede ventilatorer.
- Der bruges el-sparerpærer hvor det er muligt på ejendommen
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget

Herning Kommune vurderer, at energiforbruget på ejendommen stiger primært på grund af typisk markvanding, ventilation, belysning mm. For at holde energiforbruget nede har ansøger blandt andet valgt styring af lys i stalden, meget lav natbelysning, samt fokus på at holde forbruget af brændstof nede i det daglige. Det vurderes til at være BAT.

Transport

Oversigt over antal transportere

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet, vil der ske en stigning i antallet af transportere. Antallet af transportere vil i ansøgt drift være på ca. 569 transportere om året.

De typer af transportere, der i antal vægter mest efter projektets færdiggørelse, er

- transportere i forbindelse med eget korn
- transportere med husdyrgødning
- afhentninger af dyr til slag

I nedenstående tabel ses hvilken betydning udvidelsen af produktionen vil få for antallet transportere til og fra ejendommen.

Tabel 9, oversigt over antal transportere per år

Antal transportere	Nudrift	Ansøgt drift
Smågris (til) – den transport forsvinder	Ukendt*	52
Slagtedyr	-	65
Døde dyr	-	40
Eget korn	-	200
Tilskudsfoder	-	26
Færdigfoder	-	26
Gylle	-	160
I alt	-	569

Ansøger har lige købt ejendommen og kender derfor ikke antallet af transportere et år tilbage.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørningskorpe.

- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg.
- Biogasbehandlet gylle.

Ansøger oplyser at gyllebeholderne er bygget så de kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkning. Der er ingen overdækning på gyllebeholderne. I stedet sørges der for et fast naturligt flydelag, hvilket er BAT iflg. BREF. Endvidere føres der logbog over gyllebeholdernes flydelag, de tjekkes jævnligt og begge gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol. Gyllen afhentes af lastvogn med sugekran til levering på biogasanlæg.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er på 14,8 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af gylle jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen. Endvidere er opbevaringskapaciteten overholdt, hvilket også er BAT. Samlet overholder ansøger BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

BAT – Udbringning af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor udbringning af husdyrgødning:

- Overholdelse af regler for udbringningstidspunktet (eks. forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- Udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at anvende bredspredere til gylle)
- Krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- Krav om efterafgrøder
- Afgasning af gylle på biogasanlæg
- Gylleseparation
- At den producerede husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov
- At der ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold det vil sige kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning

Udbringningsteknologi

- Der udbringes afgasset gylle fra biogasanlæg
- Udbringning af gyllen skal fortrinsvis ske ved nedfældning eller slangeudlæggelse, alt efter afgrøde
- Ansøger sørger for ikke at køre på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket udbringningsareal, da der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende
- Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage

- Gylleforsuring kan benyttes som alternativ til nedfældning i afgrøder
- Forsuring kan ikke bruges som alternativ til nedfældning på ubevokset / sort jord

Harmoniregler

Landbrugsjord til rådighed

Tabel 10, Landbrugsjord til rådighed

Harmoniarealer	Navn og adresse på ejer af arealer	Ansøgt produktion
Ejede	Jørgen Krøjgaard, Knudmosevej 43, 7400 Herning	237,88 ha
Forpagtede	Niels Henrik Thormann, Haugevej 2, 7400 Herning	27,92 ha
Forpagtede	Erik Baden, Knudmosevej 36, 7400 Herning	12,1 ha
Forpagtede	Herning Kommune, Torvet, 7400 Herning	29,05
Forpagtede	Karsten Thygesen, Gunderupvej 17, 7400 Herning	4,75 ha
Forpagtede	Birgit Kallesen, Kiderisvej 10, 7400 Herning	5,93 ha
Forpagtede	Karl Pedersen, Knudmosevej 25, 7400 Herning	2,74 ha
Ialt		320,37 ha

Harmoniarealet

Harmonikravet på Fastrupvej 41 er opgivet til 1,4 DE pr. ha. Der udbringes i alt 485,27 DE husdyrgødning og afgasset biomasse på ejede og forpagtede arealer. Dette svarer til en udbringning på 1,51 DE pr. ha.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udbringning på udbringningsarealet. Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsareal til husdyrgødning.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen udbringes på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Herning Kommune vurderer, at ovenstående lever op til kravet om BAT indenfor udbringning af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi på ejendommen Fastrupvej 41 er beregnet til 3.800 kg N/år. Den reelle ammoniakemission på ejendommen er 3.742 kg N/år i ansøgt drift. Dermed overholder ansøgers bedrift det beregnede BAT-niveau.

Nedenstående er ansøgers redegørelse for fravalg af BAT

Biologisk luftvasker:

Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt og ammoniak. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte lugtgenegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone. Ammoniakreduktionen fra luftvaskerne er ganske høj og et anlæg af denne type ville kunne imødekomme reduktionskravet i besætningen. En rensning af luften fra staldene vil kræve at en luftrenser kan placeres centralt og luften tilføres renseren via luftkanaler fra de sektioner hvorfra der skal renses. Med mange små staldsektioner spredt ud over et stort område er kanalføring til luft vanskelig at udføre og dimensionere uden tryktab. Det er derfor umuligt at etablere i eksisterende stalde uden omkostningstunge konstruktionsændringer. En biologisk luftrenser koster 300.000 kr. for 1 modul inkl. montage og hertil omkostninger på 150.000 kr. til simpel enstrengt luftkanal. Det anslås at der i den pågældende besætning er merinvesteringer til luftkanal samt ventilatorer fra mange spredte sektioner på 100-150.000 kr, hvorfor en samlet pris på 600.000 kr. anvendes til den videre beregning. Med en effekt på 30% reduktion fjernes 996 kg NH₃-N, dette resulterer i en beregnet ændring af deponeringen til skoven på -2,4 kg NH₃-N/ha (svarende til merdeponering på 1,0 kg NH₃-N/ha). Med en anslået merinvestering til virkemiddel på 600.000 kr. svarer dette til 602 kr./kg NH₃-N eller omregnet 60 kr./prod. slagtesvin i meromkostning. Hertil lægges løbende driftsomkostninger til vand, strøm på omkring 2 kr. pr. gris. Samlet meromkostning kan opgøres til 62 kr. pr. gris, dette kan sammenholdes med MST's vejledning for emissionsgrænser hvor udgifter over 8 kr. pr. slagtesvin IKKE vurderes proportionelt.

Det skal bemærkes at der ved kontakt til leverandøren er taget forbehold for de tekniske udfordringer med at samle luften fra alle staldafsnit kan blive så komplicerede, at man ikke KAN installere anlægget på alle ejendommens staldafsnit. Det kræver en gennemgang af bygningskonstruktionerne på stedet hvis man skal be- afkræfte hvilke staldafsnit der kan tilsluttes en renser. Kan der ikke renses fra alle staldafsnit bør der laves en ny beregning af reduktionseffekt og deponering til naturtypen.

Kemisk luftvasker:

Reducerer ammoniakfordampningen fra staldene. Ammoniakreduktionen fra luftvaskerne er ganske høj og et anlæg af denne type ville kunne imødekomme emissionskravet i besætningen. En rensning af luften fra staldene vil kræve at en luftrenser kan placeres centralt og luften tilføres renseren via luftkanaler fra de sektioner hvorfra der skal renses. Med mange små staldsektioner spredt ud over et stort område er kanalføring til luft vanskelig at udføre og dimensionere uden tryktab. Det er derfor umuligt at etablere i eksisterende stalde uden omkostningstunge konstruktionsændringer. En kemisk luftrenser koster 250.000 kr. for et rensemodul inkl. montage, dertil lægges ukendte omkostninger til luftkanal. Anvendes oplysninger fra firmaet ovenfor vil der antagelig være 300.000 kr. til luftkanaler og ventilatorer som bør lægges oveni prisen for renseren, hvorfor en samlet pris på 550.000 kr. anvendes til den videre beregning. Med en effekt på 30% reduktion fjernes 996 kg NH₃-N, dette resulterer i en beregnet ændring af deponeringen til skoven på -2,4 kg NH₃-N/ha (svarende til merdeponering på 1,0 kg NH₃-N/ha). Med en anslået merinvestering til virkemiddel på 550.000 kr. svarer dette til 552 kr./kg NH₃-N eller omregnet 55 kr./prod. slagtesvin i meromkostning. Hertil lægges løbende driftsomkostninger til vand, strøm på omkring 2-4 kr. pr. gris. Samlet meromkostning kan opgøres til 57-60 kr. pr. gris, dette kan sammenholdes med MST's vejledning for emissionsgrænser hvor udgifter over 8 kr. pr. slagtesvin ikke vurderes proportionelt. Det skal bemærkes at man med kemisk rensning har nøjagtig samme udfordringer mht. placering og fremføring af luftkanaler som anført ovenfor. Det skal derfor påregnes at leverandøren tager forbehold for de tekniske forhold som ovenfor beskrevet.

Benzoesyre i foderet:

Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes til smågrise og slagtesvin men med meget lille effekt på ammoniakreduktionen. Således reduceres der ved max-tilsætning 324 kg NH₃-N, dette resulterer i en beregnet ændring af deponeringen til skoven på -800 gram NH₃-N/ha (svarende til merdeponering på 2,7 kg NH₃-N/ha). Med en anslået

merinvestering til virkemiddel på 101.000 kr./år svarer dette til 311 kr. pr. kg NH₃/år eller omregnet 10 kr./prod. slagtesvin i meromkostning. Dette kan sammenholdes med MST's vejledning for emissionsgrænser hvor udgifter over 8 kr. pr. slagtesvin ikke vurderes proportionelt. Bemærk venligst at der her er tale om en løbende driftsomkostning der med d.d. priser på benzoesyre andrager 10 kr. pr. produceret gris fra 7 kg til slagte.

Overdækket gylletank:

En fast overdækning mindsker ammoniakfordampningen fra lagertanken. Besætningen råder over 3 ældre elementtanke fra hhv. 1983, 1992 og 1997. Tankene er i fin stand men de tekniske specifikationer gør det ikke muligt at eftermontere overdækninger på forsvarlig vis. Tankenes eksisterende bundplade er ikke tilstrækkeligt armeret og betonkvaliteten ikke sammenlignelig med den der anvendes i dag. Således ville det være nødvendigt at etablere en ny betonbund for at montere den store stolpe hvorpå overdækningen monteres. Teltet skal efterfølgende fastgøres i tankelementerne, og disse er på tanke af ældre årgange ikke beregnet til at modstå de vindpåvirkninger en overdækning udsættes for. Det er således ikke teknisk muligt at montere overdækninger på ejendommens lagertanke uden betydelig risiko for skader på tanken med deraf følgende utilsigtede udslip af gylle. Den økonomiske konsekvens af at overdække en gyllebeholder er anslået at være 200-250.000 kr. For alle tanke anslås en samlet investering på 650.000 kr. Med overdækning af alle tanke fjernes 209 kg NH₃-N, dette resulterer i en beregnet ændring af deponeringen til skoven på -200 gram NH₃-N/ha (svarende til merdeponering på 3,3 kg NH₃-N/ha). Med en anslået merinvestering til virkemiddel på 650.000 kr svarer dette til 3.110 kr. pr. kg NH₃-N eller omregnet 65 kr./prod. slagtesvin i meromkostning. Dette kan sammenholdes med MST's vejledning for emissionsgrænser hvor udgifter over 8 kr. pr. slagtesvin IKKE vurderes proportionelt.

Tankforsuring:

Der fremgår følgende af MELT-indstillingerne til denne teknologi omkring teknikens miljøeffekt: Ansøgt miljøeffekt: Ansøgt samt senere tillæg ved sidestilling af udbringning af gylle forsuret med XXX -Tankforsuring med nedfældning af gylle i græs. Anlæggene testes således for at underbygge effekten i udbringningssituationen og ikke med en dokumenteret effekt på ammoniakreduktionen fra tanken under opbevaring. Når der ikke godskrives en effekt på emissionen fra tanken er det fordi gyllen ikke forsures før ganske få dage inden udbringning. Teknologien beskriver rutiner omkring syretilsætning og omrøring i perioden 1-3 uger før udbringning. Antager vi at teknikken, trods MELT-indstillingen, har en effekt på udledningen fra tanken kan det beregnes i husdyrgodkendelse.dk at der med en forsuring opnås reduktion på hhv. 32, 80 og 97 kg NH₃-N fra tankene på årsbasis. Samlet set en reduktion på 209 kg NH₃-N årligt, -det bedste bud for en periode på ca. 1 måned med forsuring vil være at dele bidraget i 12 lige store dele. Der vil således være tale om ca. 17 kg NH₃-N der reduceres i perioden lige inden udbringning. Dette sammenholdes med en investering til udstyr der varierer lidt mellem de 2 udbydere der er på MST-teknologiliste. Undertegnede har således fået oplyst priser fra 250.000-510.000 kr. Der kan ikke beregnes en målbar reduktion i husdyrgodkendelse.dk og undertegnede vælger derfor at lade investeringsomkostningerne tale for sig selv sammenlignet med en samlet reduktion på 17 kg NH₃-N.

Køling af kanalbund:

Køling af kanalbunde giver en mindre fordampning af ammoniak fra stalden til det omgivende miljø. Gyllekøling er fravalgt, da der er tale om eksisterende stalde, og det vurderes ikke at være rentabelt at etablere køling i eksisterende gyllekanaler, fordi kanalerne skal brydes op for at lægge køleslanger ned. Investeringen alene til kølepumper og det vandbårne system vil udgøre en anslået investering på 350-400.000 kr. i hele anlægget. Dertil lægges omkostninger til afmontering af inventar, vand, foderanlæg, spalter/riste, opbrydning og reetablering af kanalbund samt udbedring af adgangsveje udefra til maskiner o.lign. værktøj der anvendes til arbejdet. Som det fremgår, er der tale om en kompleks og tidskrævende arbejdsproces, -der besværliggøres af flere små sektioner hvor det er svært at komme ind med maskiner. Undertegnede har afstået fra at anslå omkostninger til dette arbejde, dette bør foretages af byggesagkyndig. Driftsomkostningerne udgøres primært af strøm til anlægget. Det bør bemærkes at en køling af alle kanaler i anlægget vil genere så megen varme, at den ikke kan afsættes og anvendes i anlægget. Anlægget skal derfor enten dimensioneres væsentlig mindre (med deraf følgende merudledning) eller dimensioneres således overskudsvarmen kan "brændes af" i en kalorifere hvilket ikke alene er energikrævende men bestemt heller ikke energieffektivt. Uden hensyn til ovenstående problemstilling vil der med køling under alle kanalbunde fjernes 663 kg NH₃-N, dette resulterer i en beregnet ændring af deponeringen til skoven på -1,6 kg NH₃-N/ha (svarende til merdeponering på 1,8 kg NH₃-N/ha). Prisen er ikke beregnet og kræver nærmere undersøgelse.

Gylleforsuring:

Forsuring med svovlsyre anvendes til ammoniakreduktion og er en meget effektiv teknik til at reducere udledningen. Teknologiens effekt er i det konkrete projekt vurderet at være væsentlig større end nødvendigt for at bringe ansøgningen i balance. Økonomien i forsuringen opretholdes af, at man selv kan udnytte det ekstra kvælstof i marken, og da gyllen afsættes til forpagter, forsvinder den fordel. Gylleforsuring er forbundet med en risiko for skader på bygningsdelene, når der er tale om eksisterende stalde, hvor der ikke kan gives sikkerhed for at gyllekanalernes beton, kan modstå syrepåvirkningen. Endvidere er der krav om at al transport af gylle til/fra forsuringsanlægget foregår i trykprøvede og –godkendte rør, -det er desværre vanskeligt at få trykprøvningsattest på gyllerør i ældre staldkomplekser. Dette sammenholdt med en økonomisk større investering, - anslået 1.000.000 kr. og en årlig udgift til drift og afskrivning på 200.000 kr. betyder at forsuring er en af de teknisk og økonomisk tunge virkemidler. Der afsættes gylle til biogas fra ejendommen. Gyllen forsures med svovlsyre, svovlsyre har en meget negativ effekt på bakteriernes levevilkår, og deraf også negativ indflydelse på afgasningsprocessen. Biogasanlæggene modtager derfor ikke forsuret gylle til forgasning, og ansøger ser derfor ikke dette virkemiddel som en reelt mulighed til reduktion af ammoniakudledningen fra denne besætning.

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt. For at opnå dette er der i denne godkendelse gjort en særlig indsats for BAT på staldindretning, og levering af husdyrgødning til biogasanlæg med separation.

Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, gyllebeholdere, plansiloer osv.

Bilag 2: Oversigt over ejendommens afløbsforhold

Bilag 3: Oversigt kort over ejendommen i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone

Bilag 4: Oversigt over transportveje til udbringningsarealer

Bilag 5: Udbringningsarealer i forhold til nitratfølsomme indvindingsområder og område med særlige drikkevandsinteresser

Bilag 6: Udbringningsarealer i forhold til lavbundsarealer

Bilag 7: Udbringningsarealer i forhold til § 3 områder samt Kategori 2 og 3 natur

Bilag 8: Udbringningsarealer i forhold til § 7 områder, Natura 2000-områder samt Kategori 1 natur

Bilag 9: Udbringningsarealer i forhold til kulturmiljø

Bilag 10: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Svinerådgivning Vest

Situationsplan Fastrupvej 41, 7400 Herning

Svinerådgivning Vest

Nr.	Navn	Nudrift	Ansøgt
1	Stuehus	-	-
2	Karantæne	Ungdyr	Depot/Fyrrum
3	Ældre stald	-	Nedrides
4	Ældre farestald	-	Nedrides
5	Ældre stald	-	Nedrides
6	Ungdyr	Ungdyr	Slagtesvin
7	Klimastald	Smågrise	Smågrise
8	Farestald	Diegivende	Smågrise
9	Ungdyr	Ungdyr	Slagtesvin
10	Løbe-drægtighedsstald	Drægtige	Slagtesvin
11	Ungdyr	Ungdyr	Slagtesvin
12	Gyllebeholder, 1200 m ²	-	-
13	Gyllebeholder, 2000 m ²	-	-
14	Gyllebeholder, 3000 m ²	-	-

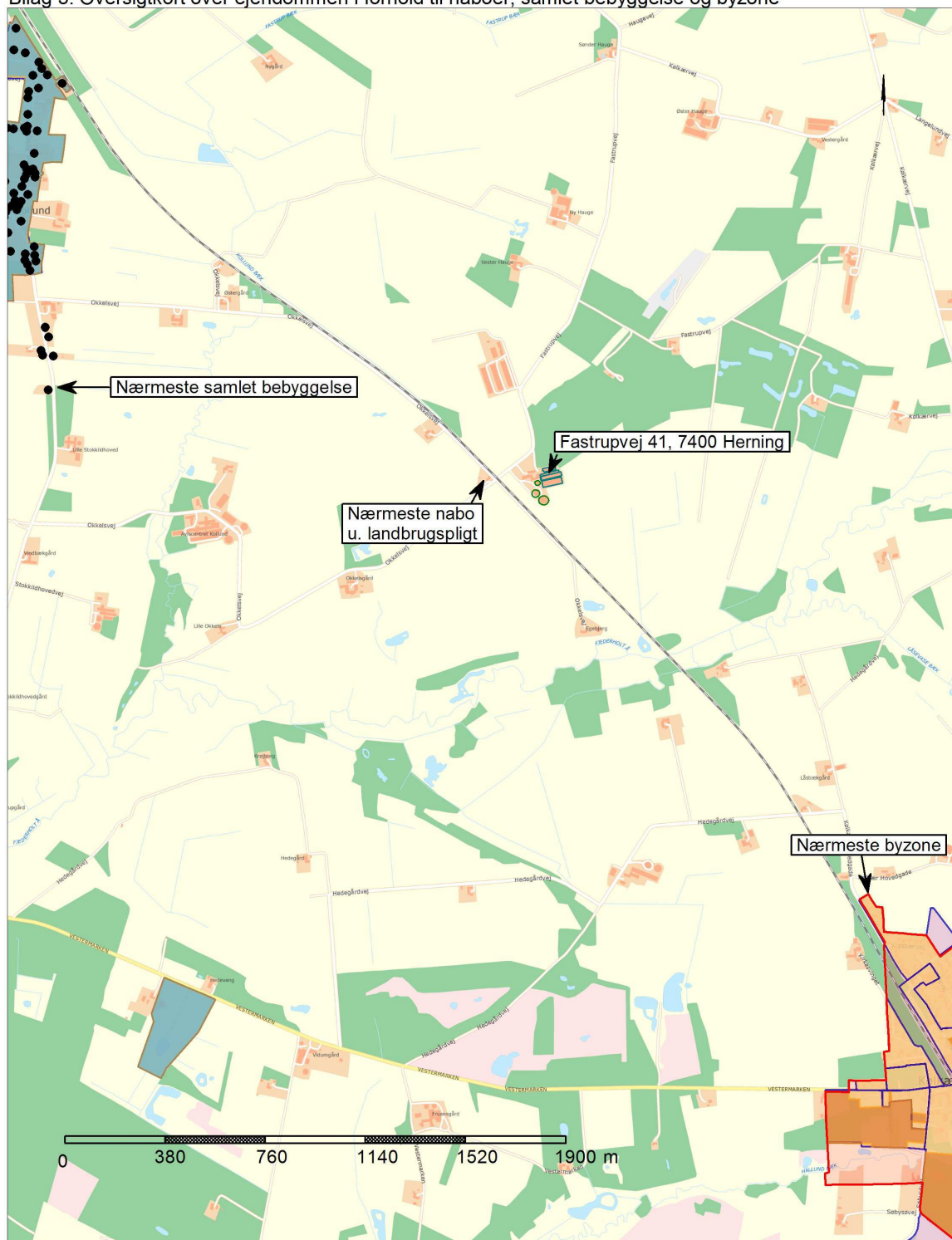
Svinerådgivning Vest

Fastrupvej 41 Afløbsforhold

Bilag 3: Oversigtskort over ejendommen i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone

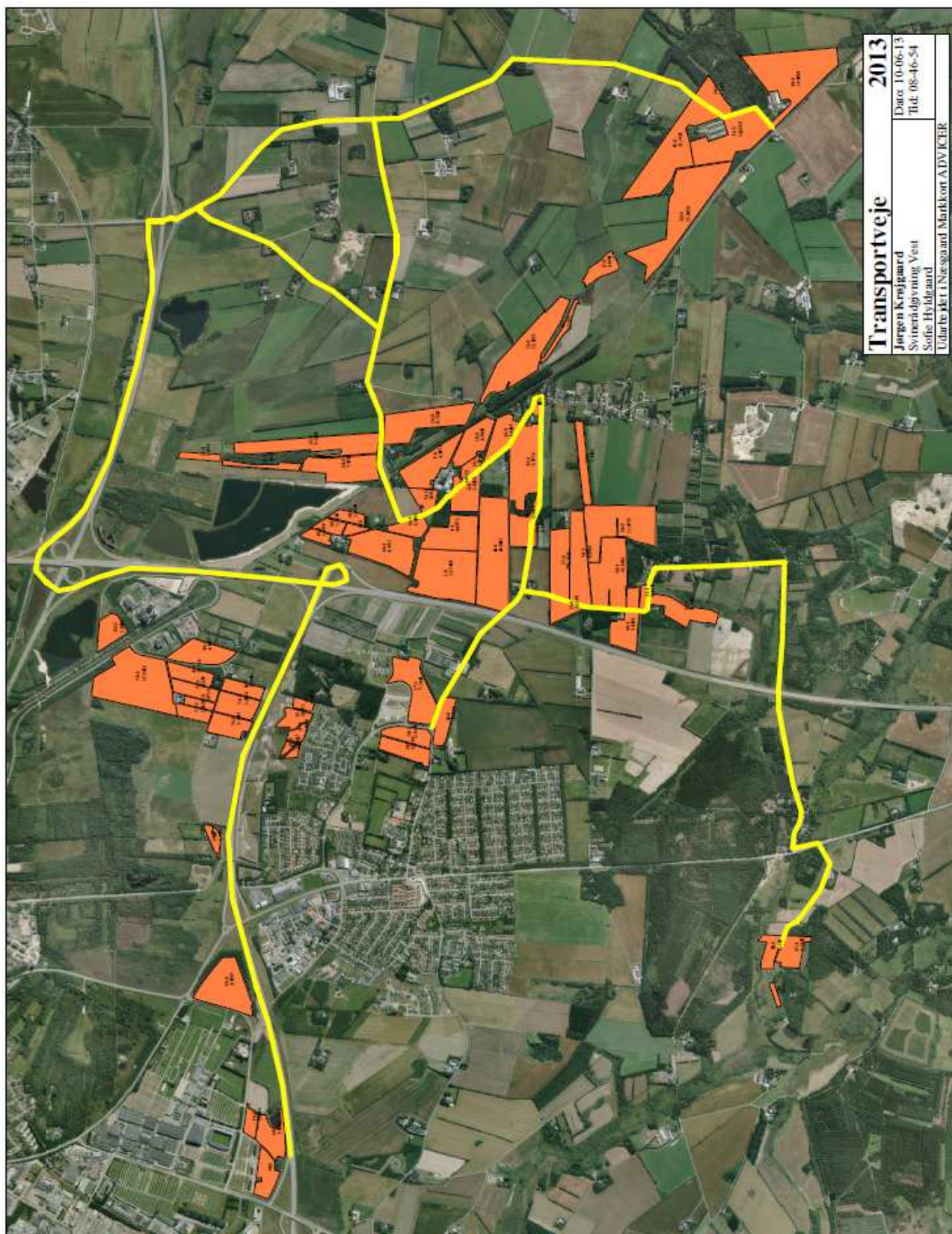
Signaturforklaring	
	opbevaringslagre
	staldafsnit
	samlet bebyggelse i landzone
	Byzone
	Byzone og landzone
	Landzone
	Kommuneplan

Korttitel:		
Ajourført indtil:	Målforshold: 1 : 19000	Dato: 03-03-2014
Afdeling:	Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål	
Herning kommune Torvet 7400 Herning Tlf.nr: 96 28 28 28 Fax.nr: 96 28 80 19		

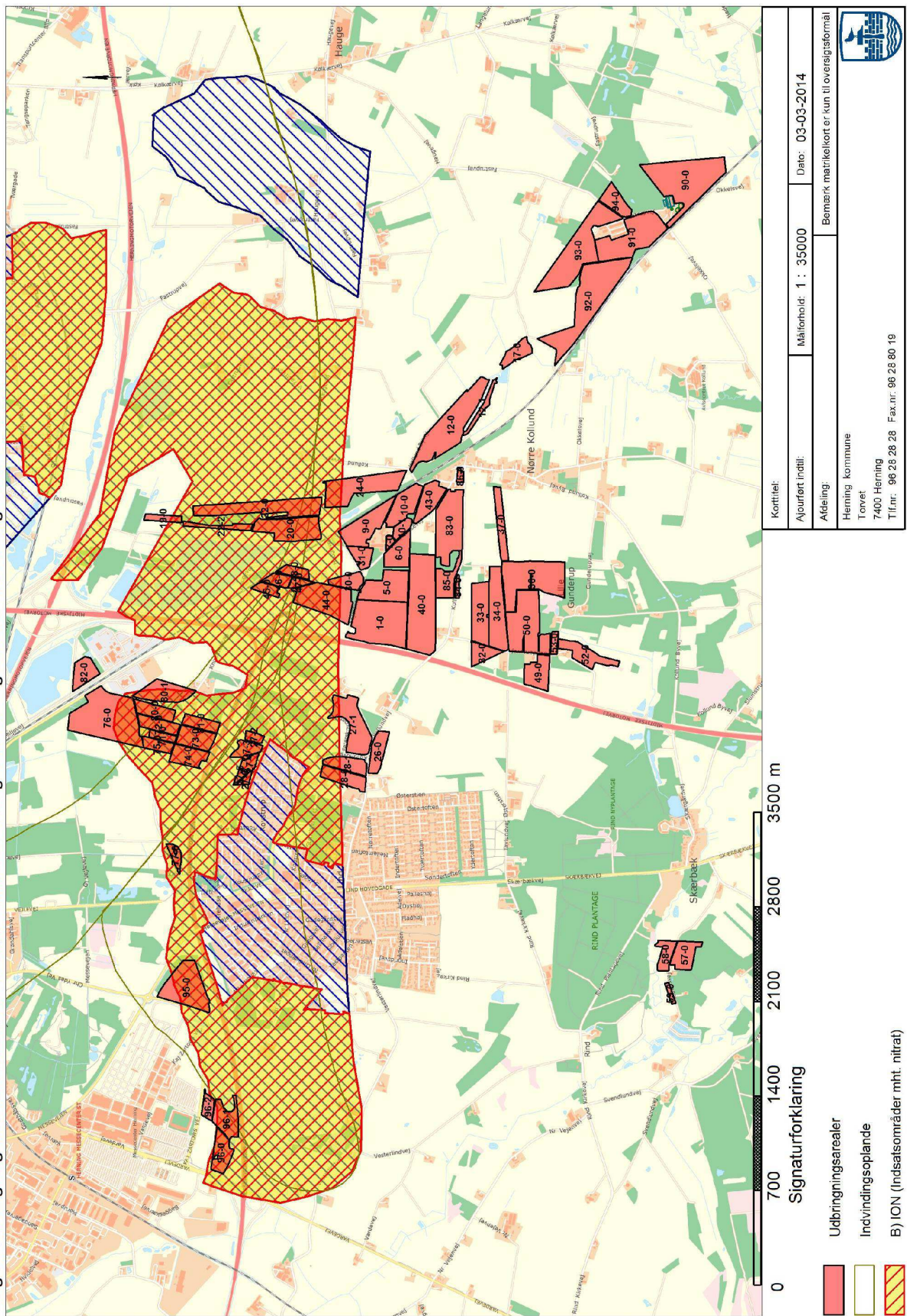

Bilag 4: Oversigt over transportveje til udbringingsarealer

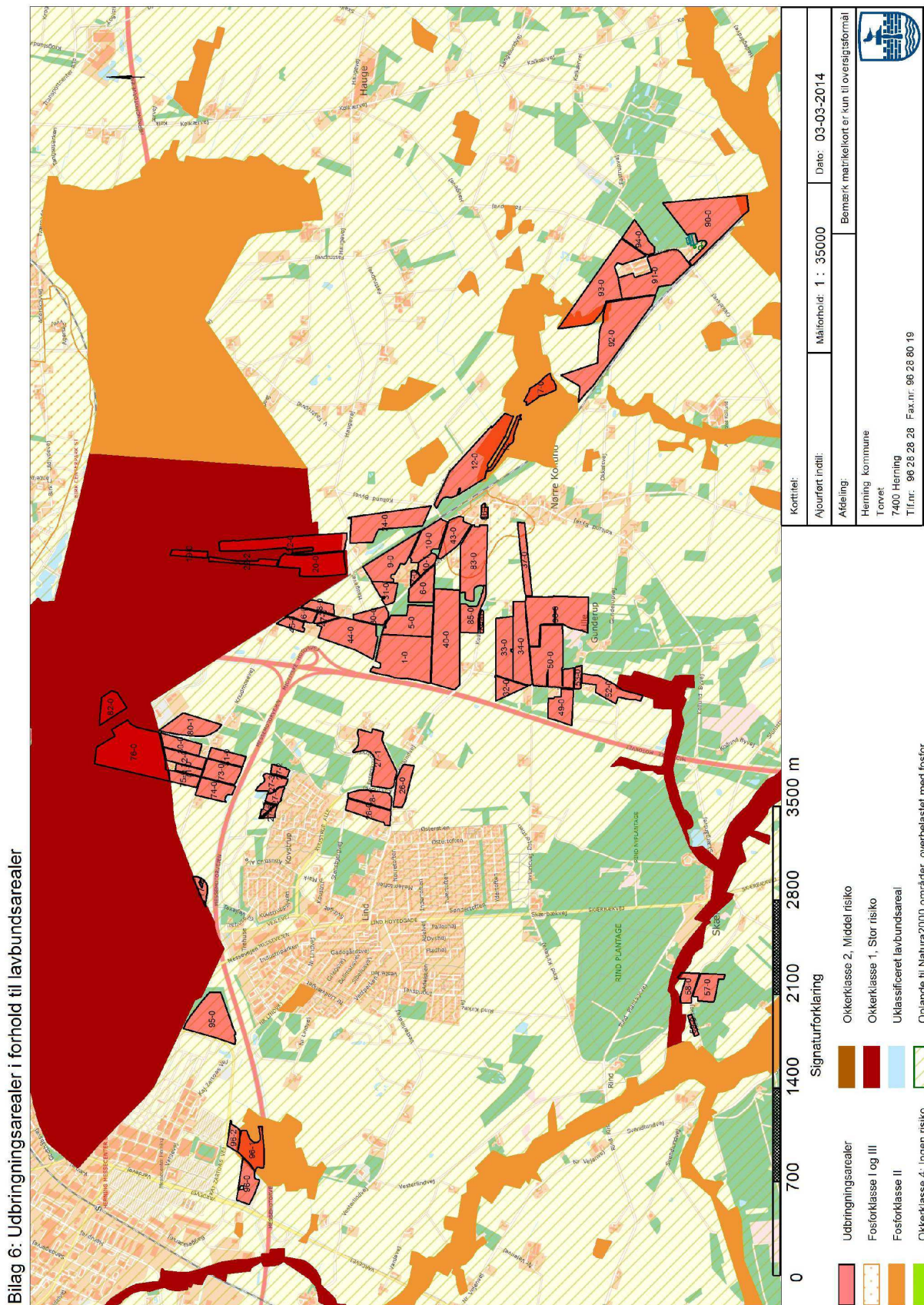

Bilag 5: Udbringingsarealer i forhold til nitratfølsomme indvindingsområder og område med særlige drikkevandsinteresser

Bilag 5: Udbringingsarealer i forhold til nitratfølsomme indvindingsområder og område med særlige drikkevandsinteresser

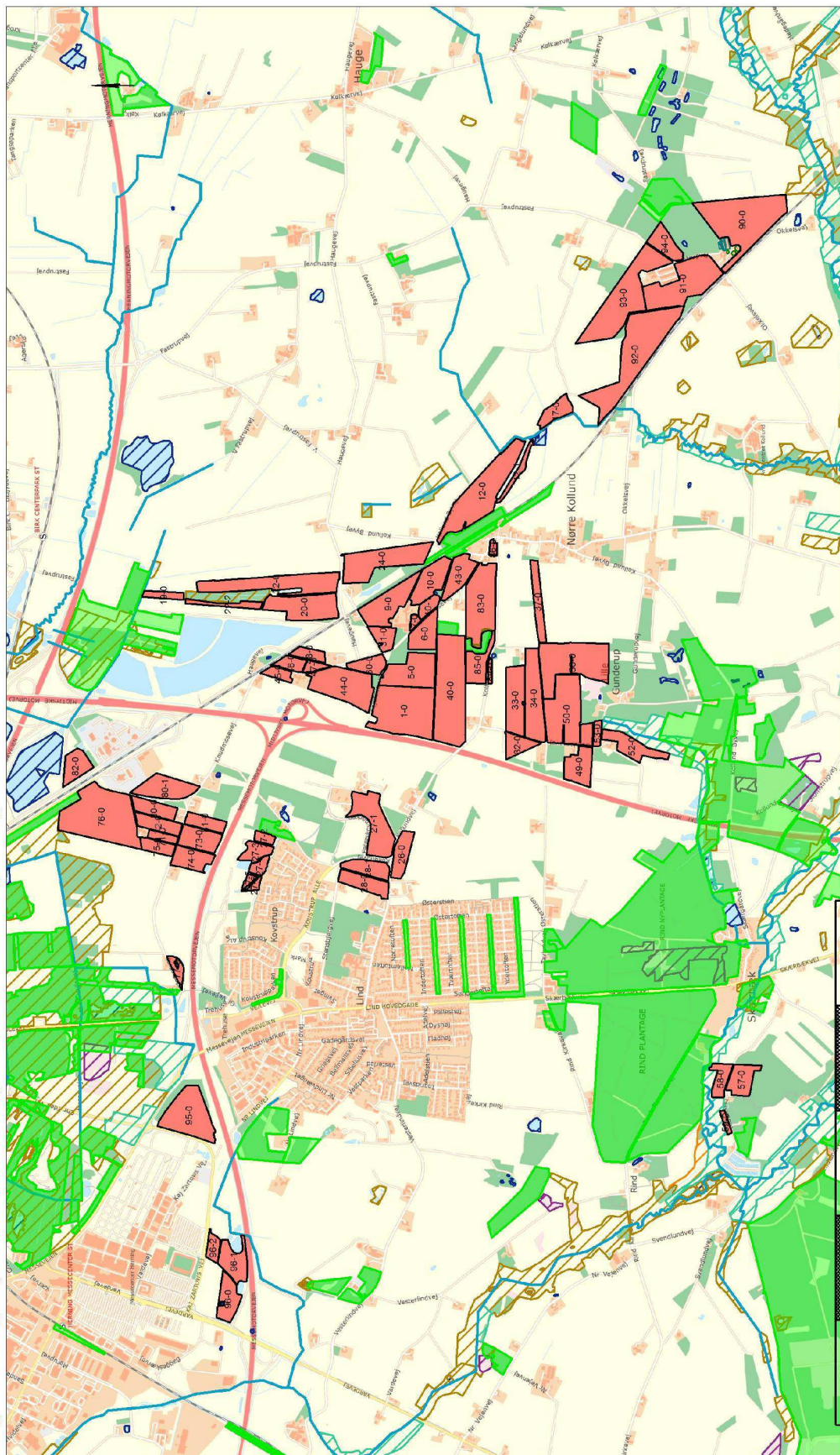
Bilag 6: Udbringingsarealer i forhold til lavbundsarealer

Bilag 7: Udbringingsarealer i forhold til § 3 områder samt Kategori 2 og 3 natur

Bilag 7: Udbringingsarealer i forhold til § 3 områder samt Kategori 2 og 3 natur

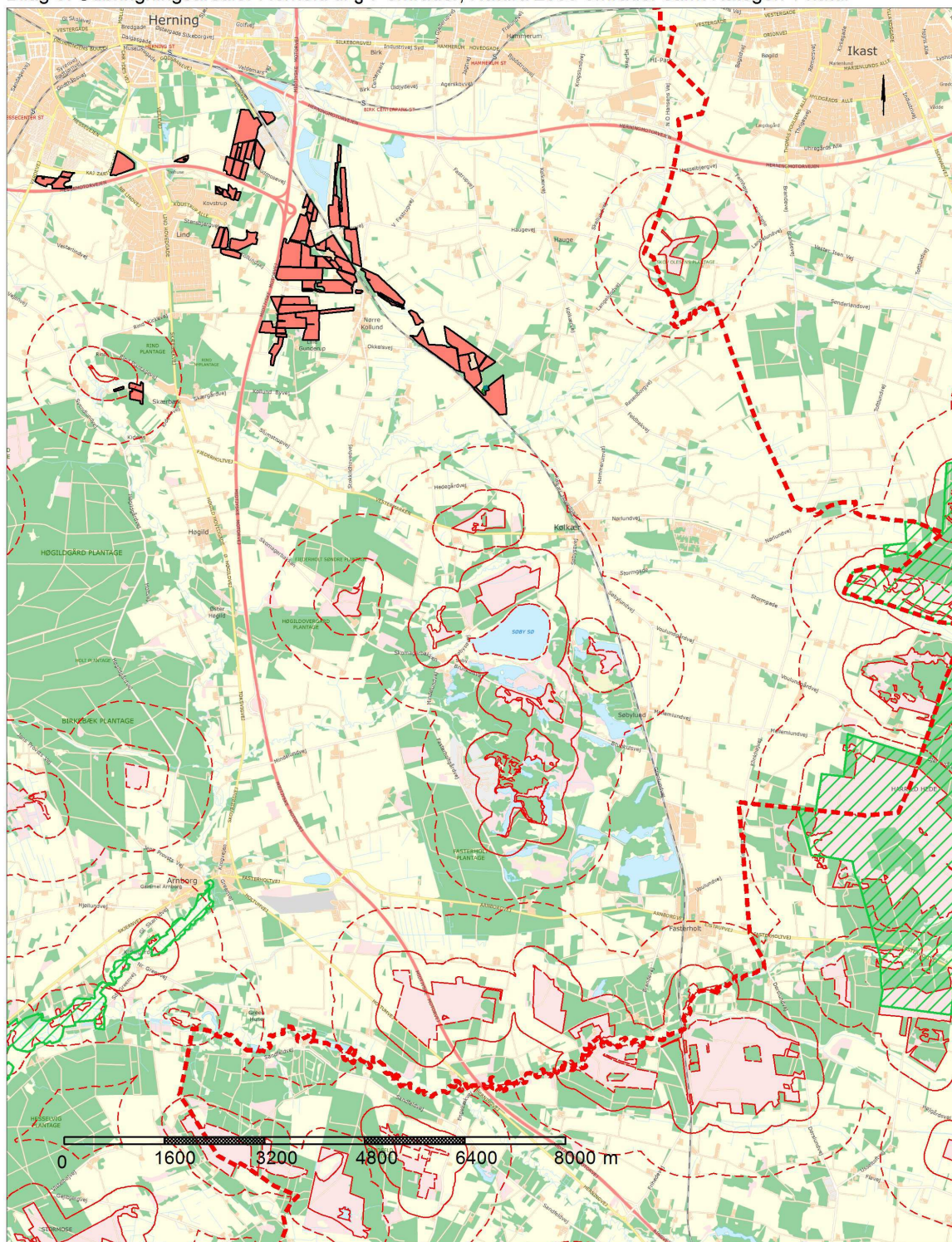

Korttittel:	Målforhold: 1 : 35000	Dato: 03-03-2014
Ajourført inddelt:	Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål	
Aldeling:	Herning Kommune	
	Tonvet	
	7400 Herning	
	Tlf.nr: 98 28 28 28 Fax.nr: 98 28 80 19	

- Signaturforklaring
- Udbringingsarealer
 - § 3 Eng
 - § 3 Hele
 - § 3 Mose
 - § 3 Overdrev
 - § 3 vandløb
 - § 3 vandløb
 - opbevaringslagre
 - stadsfrit
 - Kategori 3 natur
 - Kategori 3-natur potentiel ammoniakfølsom skov
 - § 3 vandløb

Bilag 8: Udbringningsarealer i forhold til § 7 områder, Natura 2000-områder samt Kategori 1 natur

Signaturforklaring	
	Udbringningsarealer
	opbevaringslagre
	staldafsnit
	EF fuglebedyktelsesområder
	EF habitatområder
	Ramsarområder
	§ 7 omr. bufferzone I og II

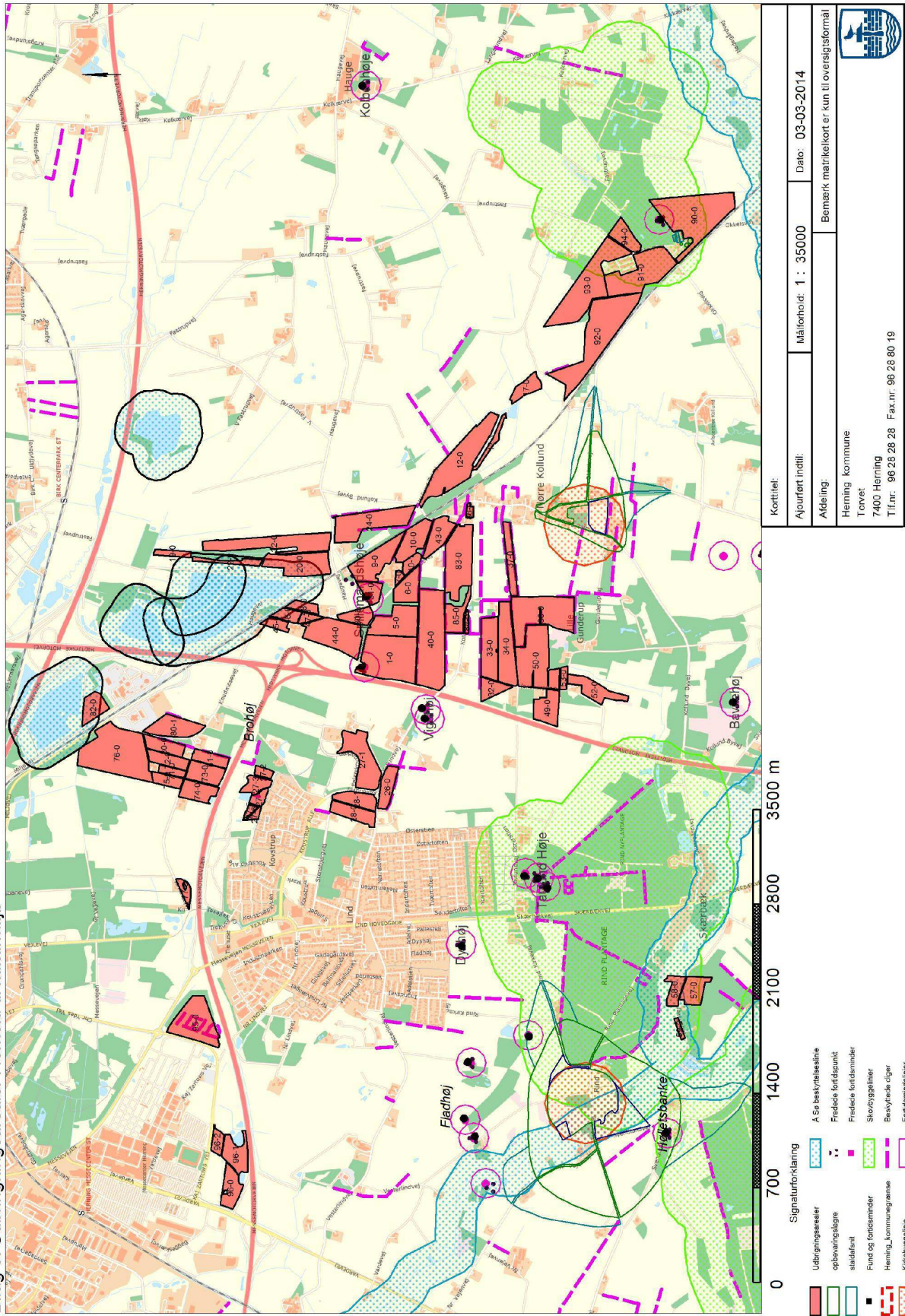
Korttitel:		
Ajournført indtil:	Målforhold: 1 : 80000	Dato: 03-03-2014
Afdeling:		Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål
Herring kommune		
Torvet		
7400 Herring		
Tlf.nr: 96 28 28 28 Fax.nr: 96 28 80 19		

Bilag 9: Udbringingsarealer i forhold til kulturmiljø

Bilag 9: Udbringingsarealer i forhold til kulturmiljø

Bilag 10: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Opbevaringsbehov.

Ejer:	Jørgen Krøjgaard
Adresse:	Fastrupvej 41, 7400 Herning

	antal	pr. årssø	DE	korrektion	gyllemængde, t	t pr. DE
løbe-dr	0		0,0		0	
farestald					0	
smågrise	0	#DIV/0!	0,00	0,952	0	
slagtesvin	10000		292,78	1,064	5.428	18,5
i alt			292,8		5.428	18,5
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.						4.071

Afvigende indgangs- og afgangsvægt

Fravænningsvægt:	7,3	
smågrise		
ind	ud	korrektion
7,3	32	0,952

slagtesvin		
ind	ud	korrektion
32	110	1,064

Landbrugets Byggeblad 95.03-03, rev. 30-11-04

DE fra sommer 2009.

DE søer regnes med 26,0 grise/årssø. DE søer regnes med 26,0 grise/årssø.

Opbevaringskapacitet.

Opbevaringstype	Mængde pr. beholder	%-vis fordeling	Årgang
Gyllebeholder 1	1200	19	1983
Gyllebeholder 2	2160	34	1992
Gyllebeholder 3	3020	47	1997
0	0	0	
0	0	0,0	
		0	
		0	
Total opbevaringskapacitet	6380	100	
Opbevaringskapacitet i mdr.	14,10		